

Afdeling: Ruimtelijke Ontwikkeling
Behandelaar: Otte, Carina
Telefoonnummer: **06 2940 7876**

Vorstelnr. 1601
Barneveld, 1 september 2021
Portefeuillehouder: A.H. van de Burgwal

☒ Ter kennisname naar de raad
Nummer beleidsproduct: 322

☐ Op overzicht Bestaand beleid (website)

Onderwerp: **Onderzoek Natuurbegraven binnen gemeente Barneveld (RO-OttC)**

Gevraagde beslissing:

1. In te stemmen met het uitgangspunt dat de gemeente Barneveld een positieve grondhouding heeft ten aanzien van natuurbegraafplaatsen, gezien de interesse vanuit inwoners, maar deze niet zelf actief gaat realiseren.
2. Open te staan voor initiatieven van derden om een natuurbegraafplaats te realiseren binnen de gemeente Barneveld en de bekende partijen te informeren over deze positieve grondhouding.
3. Kennis te nemen van de memo natuurbegraven binnen de gemeente Barneveld, bijlage 1
4. Kennis te nemen van de rapportage van de raadpleging van het inwonerspanel over het thema (natuur)begraven in bijlage 2 en de capaciteitsplanning 2016 in bijlage 3

1. Inleiding

In het coalitieakkoord 2018-2022 staat de volgende actie:

We onderzoeken (in samenspraak met Staatsbosbeheer en anderen) de mogelijkheid voor natuurbegraven.

Om inzicht te krijgen in de mogelijkheden, zijnde volgende punten ambtelijk verkend:

1. Wat is een natuurbegraafplaats?
2. Raadpleging inwonerspanel over (natuur)begraven 2021
3. Verkenning gebieden provincie Gelderland
4. Rapportage capaciteitsplanning begraafplaatsen Barneveld 2016
5. Mogelijkheden samenwerking met derden
6. Natuurbegraafplaatsen in regio Barneveld

Deze verkenning is uitgewerkt in de memo natuurbegraven binnen de gemeente Barneveld in bijlage 1.

2. Beoogd effect

a) Meetbaar effect

Niet van toepassing

b) Maatschappelijk effect

Uit de raadpleging van het inwonerspanel blijkt dat inwoners binnen de gemeente Barneveld bekend zijn met natuurbegraven en een deel heeft aangegeven dit een toevoeging te vinden binnen de gemeente.

Tegelijkertijd geven inwoners aan graag in hun eigen kern begraven te willen worden. In de omgeving van de gemeente Barneveld zijn natuurbegraafplaatsen aanwezig, die aan de behoefte aan natuurbegraven kunnen voorzien.

3. Argumenten

1.1. De gemeente heeft een beperkte grondpositie binnen de verkenningsgebieden van de provincie

Uit de combinatie van de verkenningsgebieden van de provincie, de gronden van gemeente en capaciteitsplanning 2016 blijkt alleen de begraafplaats bij Kootwijk interessant voor natuurbegraven. Door beperkingen opgenomen in de 'nadere regels begraafplaatsen gemeente Barneveld' is het gebruik van deze locatie voor natuurbegraven voor alle inwoners van de gemeente niet mogelijk.

1.2. Samenwerking met derden is beleidsmatig of praktisch moeilijk

Bij de terreinbeherende organisaties wordt natuurbegraven beleidsmatig uitgesloten of zijn de desbetreffende terreinen niet geschikt voor (natuur)begraven door met name hoge grondwaterstanden.

1.3 Inwoners willen in hun eigen kern begraven worden.

De resultaten van het inwonerspanel laten zien dat inwoners vooral in eigen kern begraven willen worden. De huidige begraafplaatsen van de gemeente voorzien in die behoefte.

4. Kanttekeningen

1.1 Een deel van de respondenten van inwonerspanel heeft interesse in natuurbegraven

Uit het inwonerspanel blijkt een deel van de respondenten interesse te hebben in natuurbegraven en een natuurbegraafplaats in de gemeente. Door actief een natuurbegraafplaats te gaan ontwikkelen, kan de gemeente aan deze interesse voldoen.

5. Financiën

Niet van toepassing

6. Uitvoering

Planning:

Niet van toepassing

Communicatie:

De gemeente informeert haar inwoners over haar standpunt ten aanzien van natuurbegraven via een bericht in de Barneveldse krant.

Evaluatie/controler

Niet van toepassing

7. Bijlagen

1. Memo Natuurbegraven binnen de gemeente Barneveld
2. Rapportage raadpleging inwonerspanel over (natuur)begraven 2021
3. Capaciteitsplanning begraafplaatsen gemeente Barneveld 2016

Memo

Datum:
1 september 2021

Onderwerp: Natuurbegraven binnen gemeente Barneveld

Ter attentie van: College en raad

Afzender: Daphne van Hagen (BOR) en Carina Otte (RO)

Aanleiding

In het coalitieakkoord 2018-2022 staat de volgende actie benoemd:

We onderzoeken (in samenspraak met Staatsbosbeheer en anderen) de mogelijkheid voor natuurbegraven.

Voorliggende memo is een uitwerking van dit onderzoek en gaat in op de volgende onderwerpen:

1. Wat is een natuurbegraafplaats?
2. Raadpleging inwonerspanel over (natuur)begraven 2021
3. Verkenningsgebieden provincie Gelderland
4. Rapportage capaciteitsplanning begraafplaatsen Barneveld 2016
5. Mogelijkheden samenwerking met derden
6. Natuurbegraafplaatsen in regio Barneveld
7. Conclusie onderzoek

1. Wat is een natuurbegraafplaats?

Provincie Gelderland hanteert in haar omgevingsverordening, geactualiseerd maart 2021, de volgende definitie voor een natuurbegraafplaats: *een terrein met als hoofdbestemming natuur en als nevenbestemming begraafplaats.*

In haar verordening heeft ze verkenningsgebieden aangewezen waar onder voorwaarden natuurbegraven wordt toegelaten. Deze voorwaarden zijn:

1. het aantal graven bedraagt ten hoogste 500 graven per hectare;
2. er worden alleen menselijke stoffelijke resten en urnen begraven;
3. er wordt alleen in vergankelijke materialen begraven;
4. er vindt alleen grondverzet plaats als dit nodig is voor het delven van een graf of het begraven van een urn;
5. bij het dichten van een graf wordt de bodem in de oorspronkelijke volgorde teruggeplaatst;
6. de grafrust wordt eeuwigdurend gerespecteerd;
7. er vinden geen bijzettingen plaats;
8. er vindt geen as-verstrooiing plaats;
9. er worden geen grafmonumenten geplaatst;
10. er worden op de begraafplaats geen nieuwe gebouwen of bouwwerken opgericht;

Daarnaast wordt ten aanzien van het bijbehorende bestemmingsplan het volgende aangegeven; het bestemmingsplan bevat regels zodat de kernkwaliteiten worden versterkt door naar rato per 250 graven per hectare:

- één hectare nieuwe natuur te realiseren; of
- vijf hectare bestaande natuur om te vormen naar een provinciaal doeltypen zoals beschreven in het beheerplan Natura2000; en
- in het bestemmingsplan als voorwaardelijke verplichting een beheerplan is opgenomen dat inzicht geeft hoe met de ter plaatse voorkomende bijzondere soorten wordt omgegaan.

De initiatiefnemer legt de wijze van versterking van de kernkwaliteiten, de wijze waarop aandacht aan voorkomende soorten wordt besteed en het dichten van graven vast in een natuurversterkingsplan dat onderdeel uitmaakt van het bestemmingsplan.

Conclusie: Een natuurbegraafplaats heeft als hoofdbestemming natuur en nevenbestemming begraafplaats. Een te realiseren natuurgebegraving moet voldoen aan de gestelde voorwaarden door de provincie in haar verordening.

2. Raadpleging inwonerspanel over (natuur)begraven 2021

In de periode april - mei 2021 is een enquête uitgezet bij het inwonerspanel over het onderwerp (natuur)begraven. 427 inwoners hebben deelgenomen, wat een goede indicatie geeft van de mening van de inwoners, maar niet zonder meer vertaald kan worden naar de (gemiddelde) mening van de inwoner van de gemeente. De resultaten zijn in zijn geheel terug te vinden in bijlage 2 bij het collegevoorstel.

In het eerste gedeelte van de raadpleging worden algemene vragen gesteld over begraven en cremeren. Vervolgens wordt ingezoomd op natuurbegraven.

De resultaten op basis van de algemene vragen:

- 69% geeft aan begraven te willen worden, 19% kiest voor cremieren. De overige 12% kiest voor resomeren, weet het nog niet of laat het over aan de nabestaanden
- Van de respondenten die aangeven begraven te willen worden, kiest het merendeel voor de begraafplaats in eigen dorp. 19% geeft aan in Garderen (begraafplaats van de kerk) of op een natuurbegraafplaats begraven te willen worden.
- Van de respondenten, die aangeven begraven te willen worden, heeft 41% de voorkeur voor een graf voor onbepaalde tijd en 37% voor een graf van 30 jaar. Een langere grafrustperiode heeft de voorkeur ten opzichte van het wettelijk minimum van 10 jaar.
- Op de vraag waar een eventuele herdenkingsbijeenkomst of kerkdienst gehouden moet worden geeft 72% de voorkeur aan een dienst in eigen woonplaats.

De resultaten met betrekking tot de vragen over natuurbegraven:

- 79% van de respondenten geeft aan al op de hoogte te zijn van het fenomeen natuurbegraven
- De belangrijkste redenen om voor natuurbegraven te kiezen zijn: graf voor onbepaalde tijd (60%), het lichaam terug geven aan de natuur (57%) en bijdrage aan natuurbehoud (44%).
- Voor wat betreft de voorzieningen wordt de voorkeur gegeven aan: wandelpaden om het graf op te zoeken (55%), een gebouw voor afscheidsceremonie/voorzieningen (38%), alleen verteerbare houtschijf als vergankelijk grafmonument (31%).
- Op de vraag of een natuurbegraafplaats binnen de gemeente Barneveld belangrijk is, geeft 56% aan dat belangrijk te vinden, 25% staat er neutraal tegenover en voor 19% is het niet belangrijk.
- De vraag wat men financieel voor een natuurgraf over heeft blijkt 26% minder dan 3.000 euro te willen betalen, 27% geeft aan een bedrag tussen de 3.000 en 5.000 euro acceptabel te vinden. Maar 37% geeft aan er geen interesse in te hebben.
- Op de vraag of men zelf een plek wil uitzoeken op een natuurbegraafplaats geeft 34% een bevestigend antwoord. 22% geeft aan een plek op de reguliere begraafplaats te willen uitzoeken. Maar 38% geeft aan dit niet te willen.

Conclusie: De resultaten laten zien dat binnen het inwonerspanel de voorkeur voor begraven ten opzichte van andere mogelijkheden het grootst is. Men wil het liefst begraven worden in de plaats waarin die persoon woont.

De meeste respondenten geven aan te weten wat een natuurgraf inhoudt en dat zij de grafrust voor onbepaalde tijd en de natuurbeleving belangrijk vinden.

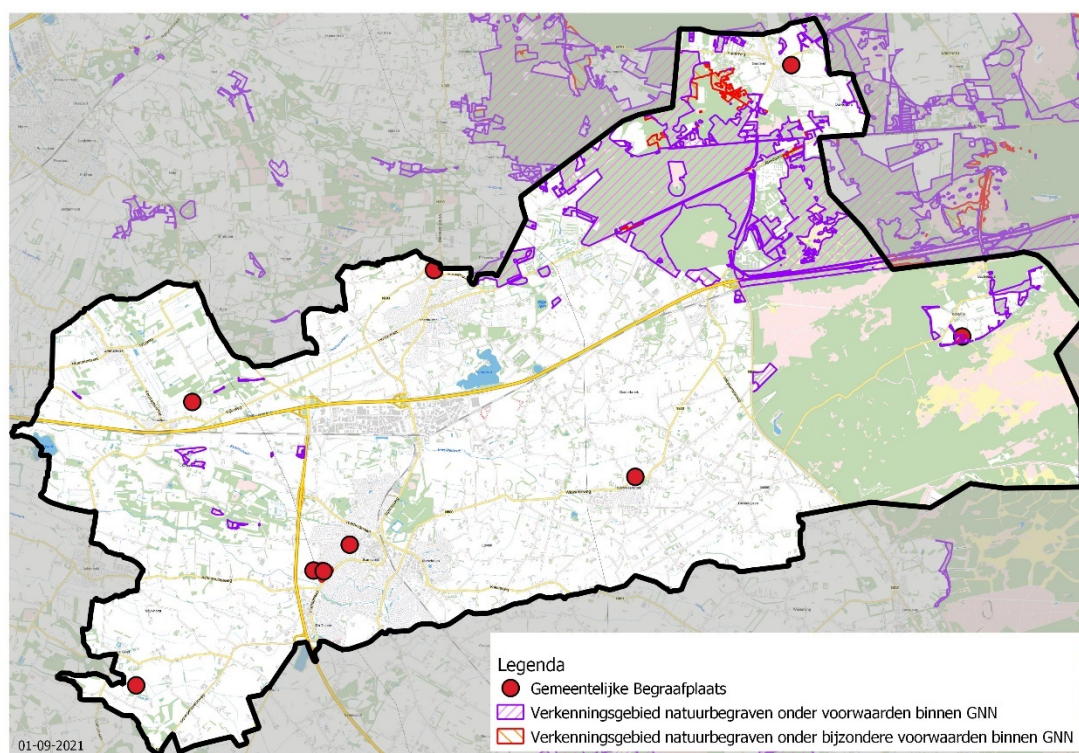
De resultaten laten zien dat er interesse is in natuurbegraven binnen de gemeente Barneveld en 56% vindt een natuurbegraafplaats in binnen gemeente Barneveld belangrijk.

3. Verkenninggebieden Provincie Gelderland

Provincie Gelderland heeft in haar omgevingsverordening verkenninggebieden vastgelegd waar het realiseren van natuurbegraafplaatsen binnen het Gelders Natuurnetwerk (GNN) verkend kan worden.

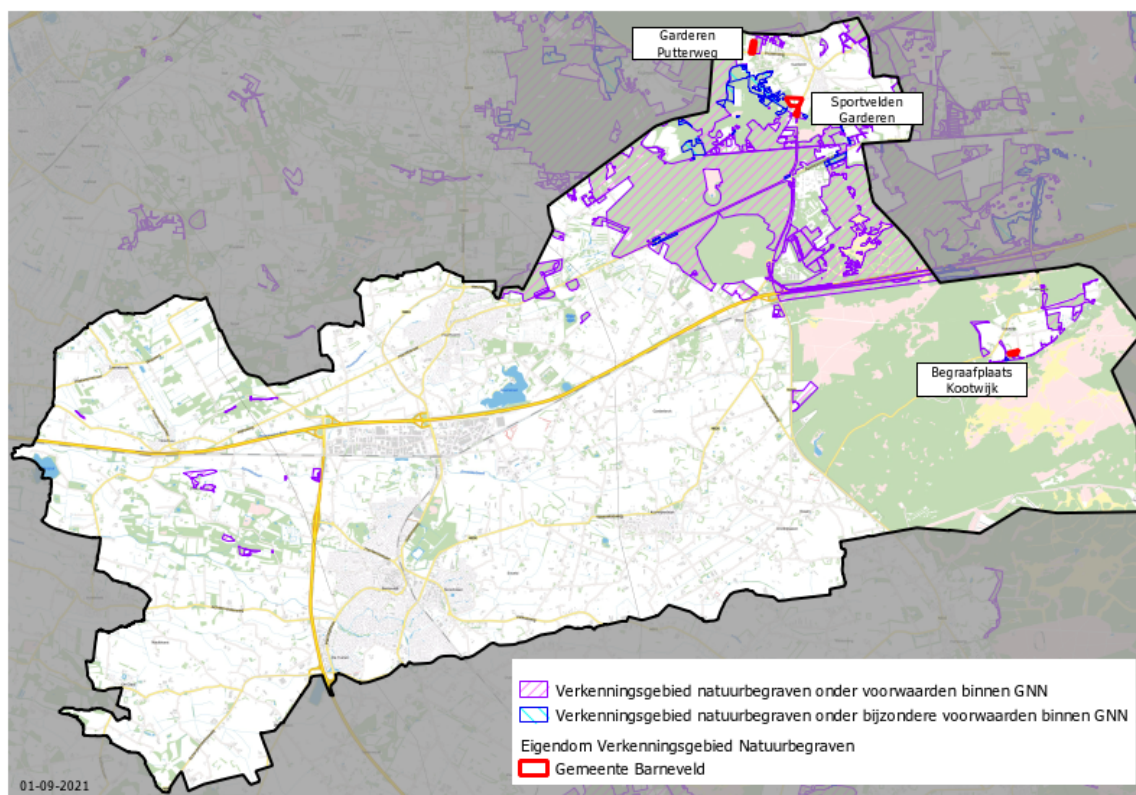
Er wordt onderscheid gemaakt tussen verkenninggebieden onder voorwaarden binnen het GNN en tussen verkenninggebieden onder bijzondere voorwaarden binnen het GNN. Bij de laatstgenoemde verkenninggebieden wordt gevraagd aan te tonen dat op die locatie de bosbodem eerder is geroerd en niet meer ongestoord is.

Aan de hand van deze beide verkenninggebieden is gekeken waar deze liggen ten opzichte van de al bestaande gemeentelijke begraafplaatsen. Alleen de gemeentelijk begraafplaats in Kootwijk ligt in/naast een verkenninggebied.

Overzichtkaart verkenninggebieden en gemeentelijke begraafplaatsen

Daarnaast is er gekeken waar de verkenninggebieden gemeentelijke eigendommen overlappen. Op de overzichtskaart met de overlappende gronden komen 3 locaties tevoorschijn. De overzichtskaart staat op de volgende pagina. Detailkaarten van deze locaties zijn terug te vinden in de bijlage bij deze memo.

Overzichtsk kaart verkenning gebieden en gemeentelijke gronden

Conclusie: Uit de verkenning van de verkenning gebieden in relatie tot de bestaande gemeentelijke begraafplaatsen en de gemeentelijke gronden komen 3 locaties in beeld; de sportvelden bij Garderen, de Putterweg bij Garderen en de begraafplaats bij Kootwijk. Door het gebruik als sportvelden op de locatie sportvelden Garderen ligt het niet voor de hand om deze locatie in te richten als natuurbegraafplaats. Ter plaatse van de Putterweg te Garderen zijn de verkenning gebieden en gemeentelijke gronden te versnipperd om een natuurbegraafplaats te realiseren. De begraafplaats te Kootwijk, met name de uitbreidingslocatie, blijft als enige interessante locatie over van deze 3 locaties. In de capaciteitsplanning begraafplaatsen Barneveld 2016 is deze locatie al verder onderzocht ten aanzien van natuurbegraven, zoals bij het volgende punt zal worden toegelicht.

4. Rapportage capaciteitsplanning begraafplaatsen Barneveld 2016

In 2016 is er een capaciteitsplanning voor de gemeente Barneveld opgesteld, waarbinnen ook het onderwerp natuurbegraven is bekeken. Deze rapportage is als bijlage 3 toegevoegd aan het collegevoorstel.

In het rapport wordt een ruimtelijke analyse gedaan naar de mogelijkheden voor het realiseren van een natuurbegraafplaats in de gemeente Barneveld. Hierbij is uitgegaan van de volgende technische randvoorwaarden:

1. De grondwaterstand moet minimaal 1,45 meter onder het maaiveld liggen
2. Ten behoeve van de lijkvertering is een zanderige bodem zonder storende lagen wenselijk. Klei en veen belemmeren de lijkvertering.
3. Natuur staat centraal; een natuurbegraafplaats sluit daarom bij voorkeur aan op bestaande natuur of wordt gerealiseerd in een natuurgebied.

De begraafplaatsen Diepenbosch, Kootwijk, Veluwegaarde en Westerveld bieden mogelijkheden om uit te breiden en zijn getoetst op bodemtype, grondwatertrap en aansluiting op natuur.

Begraafplaats	Oppervlakte uitbreiding	Bodem	Grondwatertrap	Aansluiting op natuur
Diepenbosch	10.000 m ²	matig fijn zand	IIIb-VI	nee
Kootwijk	5.000 m ²	matig fijn zand	VIII	ja
Veluwegaard	4.710 m ²	matig fijn zand	IIIb-VI	nee
Westerveld	5.360 m ²	matig fijn tot matig grof zand	VI	nee

Uit deze analyse blijkt dat alleen de uitbreiding van de begraafplaats in Kootwijk geschikt is voor natuurbegraven. Afhankelijk van de uitwerking van de te realiseren natuurbegraafplaats kan deze waarschijnlijk voorzien in 25 tot 100 graven.

Aandachtspunt bij deze begraafplaats is dat de 'Nadere regels begraafplaatsen gemeente Barneveld in 2014 is aangepast, zodat alleen mensen die geboren zijn in, wonen in, hebben gewoond in Kootwijk in een nieuw graf begraven kunnen worden. Deze beperking is ingezet omdat deze begraafplaats populair is. Deze beperking maakt het moeilijk om de uitbreidingsruimte te benutten voor een natuurbegraafplaats ten behoeve van inwoners van de gehele gemeente.

In de rapportage wordt aangegeven dat de gemeente er ook voor kan kiezen een nieuwe natuurbegraafplaats te realiseren. Hierbij gelden dezelfde uitgangspunten als bij uitbreiding van een begraafplaats.

Het Veluws natuurgebied biedt de meeste mogelijkheden voor natuurbegraven in bestaande natuur of het omvormen van de aanwezige landbouwgronden naar nieuwe natuur in combinatie met de functie natuurbegraafplaats. De gemeente heeft geen gronden in eigendom op de Veluwe.

Conclusie:

Alleen op de uitbreidingslocatie van begraafplaats Kootwijk kan een kleinschalige natuurbegraafplaats gerealiseerd worden met een capaciteit van maximaal 100 graven. Door een vastgestelde beperking in de nadere regels begraafplaatsen gemeente Barneveld is het benutten van deze uitbreidingsruimte als natuurbegraafplaats voor inwoners van de gehele gemeente Barneveld niet mogelijk.

Een andere optie is het realiseren van een nieuwe natuurbegraafplaats in samenwerking met (groot)grondeigenaren of terreinbeherende organisaties.

5. Mogelijkheden samenwerking met derden

Om inzicht te krijgen in de mogelijkheden voor het realiseren van een natuurbegraafplaats is contact gezocht met de aanwezige natuurorganisaties binnen de gemeente.

Staatsbosbeheer

De gronden van Staatsbosbeheer binnen de gemeente Barneveld zijn gelegen op de Veluwe en maken onderdeel uit van het Natura2000gebied De Veluwe.

Staatsbosbeheer ziet natuurbegraven in bestaande natuur niet als zijn kerntaak. Dit is in 2007 vastgelegd door het Ministerie van LNV in de gedragslijn 'Natuurbegraven en asbestemming'. Deze gedragslijn is nog steeds van kracht en geldt ook voor het begraven van urnen. Dit geldt zeker voor gronden gelegen binnen Natura2000 en Gelders natuurnetwerk.

Op De Veluwe is het niet bespreekbaar om mee te werken aan natuurbegraven.

Wel zijn er mogelijkheden voor as-verstrooiing samen met Stichting Natuurlijk Herdenken:

<https://www.stichtingnatuurlijkerdenken.nl/>.

St. Gelders Landschap en Kastelen (GLK)

De gronden van St. Gelders Landschap en Kastelen binnen de gemeente Barneveld zijn gelegen nabij Garderen, binnen het Schaffelaarsbos en Klein Bylaer.

Op de website van St. Gelders Landschap en Kastelen, <https://www.glk.nl/bescherming-beheer/beleid-standpunten/natuurbegraven/>, staat weergegeven dat zij niet actief natuurbegraafplaatsen gaat ontwikkelen, ook niet in samenwerking met andere partijen.

Door de maatschappelijke vraag ernaar, staat zij wel open voor initiatieven vanuit gemeenten.

Bij navraag bij het regiokantoor van GLK, waar de gemeente Barneveld onder valt, komt het volgende naar voren:

1. GLK heeft zelf geen onderzoek gedaan of de terreinen van GLK binnen gemeente Barneveld in aanmerking komen voor natuurbegraven.
2. In een globale eerste check, een paar jaar geleden, kwamen de terreinen binnen Barneveld in ieder geval niet naar voren als potentiële locaties voor natuurbegraven.
3. Als er een concreet en onderbouwd verzoek komt van een gemeente wordt alsnog verkend of deze terreinen daarvoor in aanmerking zouden kunnen komen en onder welke voorwaarden e.d.

Natuurmonumenten

De gronden van Natuurmonumenten binnen de gemeente Barneveld liggen rond Zwartebroek. Deze gronden rond Zwartebroek bestaan uit een kleinschalig cultuurlandschap met veel water, oude veengaten en elzenbroekbos. De grondwaterstand is hier relatief hoog.

Op de website van Natuurmonumenten is terug te vinden dat zij samenwerken met Natuurbegraven Nederland bij het ontwikkelen van natuurbegraafplaatsen, zie <https://www.natuurmonumenten.nl/natuurbegraven/veelgestelde-vragen-over-natuurbegraven>. Bij navraag bij de beheerder van Natuurmonumenten ter plaatse van Zwartebroek wordt bevestigd dat de benodigde drooglegging voor (natuur)begraven niet haalbaar is in en rond de gronden van Natuurmonumenten, waardoor het niet voor de hand ligt om hier een natuurbegraafplaats te realiseren.

Andere grondeigenaren

De andere verkenningsgebieden binnen de gemeente Barneveld zijn in eigendom bij andere partijen of particulieren. Ten tijde van het schrijven van deze memo zijn er geen concrete initiatieven van andere grondeigenaren bekend om op hun terreinen een natuurbegraafplaats te realiseren.

Conclusie

Een samenwerking met terreinbeherende organisaties om een natuurbegraafplaats te realiseren, past niet binnen de beleidsuitgangspunten van deze organisaties of de gronden voldoen niet aan de praktisch voorwaarden voor het realiseren van een (natuur)begraafplaats. Er zijn geen concrete plannen bekend van andere grondeigenaren binnen de verkenningsgebieden om een natuurbegraafplaats te realiseren. Het realiseren van een natuurbegraafplaats binnen de gemeente Barneveld samen met andere terreineigenaren ligt, ten tijde van het schrijven van deze memo, niet voor de hand.

6. Natuurbegraafplaatsen in regio Barneveld

Het realiseren van een natuurbegraafplaats binnen de gemeente Barneveld blijkt moeilijk door de beperkingen in beleid of fysieke omstandigheden ter plaatse van potentiële locaties. In de regio zijn natuurbegraafplaatsen aanwezig die in de behoefte aan natuurbegraven kunnen voorzien.

Natuurbegraven Nederland, zie www.natuurbegravennederland.nl, beheert 7 natuurbegraafplaatsen. Zij werkt daarbij samen met Natuurmonumenten, Stichting Nieuwe Natuur en brancheorganisatie Brana. Van deze zeven natuurbegraafplaatsen ligt De Heidepol in Arnhem in de regio rond Barneveld.

Op de website van brancheorganisatie Brana worden 14 natuurbegraafplaatsen weergegeven, naast De Heidepol wordt de recent geïnitieerde natuurbegraafplaats Koningsakker bij Arnhem weergegeven.

De landgoederen Elspeterbos te Elspeet en Westerwolde te Asselt hebben natuurbegraven geïntegreerd binnen hun landgoed.

Naast begraafplaatsen, die zich volledig richten op natuurbegraven, zijn er ook gemeentelijke begraafplaatsen, die binnen traditionele begraafplaatsen ruimte beschikbaar hebben gesteld voor natuurbegraven.

Hieronder is een overzicht terug te vinden van de natuurbegraafplaatsen en gecombineerde begraafplaatsen rond de gemeente Barneveld.

Natuurbegraafplaats	Naam	Plaats	Eigenaar
	De Heidepol	Arnhem	Natuurbegraven Nederland
	Elspeterbos	Elspeet	Landgoed Elspeterbos
	Koningsakker	Arnhem	Abdij Koningsoord
	Westerwolde	Assel	Landgoed Westerwolde
Gecombineerde begraafplaats	Naam	Plaats	Eigenaar
	Ede (Vlasakkerweg)	Ede	Gemeente Ede
	A.B. Imboslaan	Dieren	Gemeente Rheden
	A.B. Heiderust	Rheden	Gemeente Rheden
	Nieuwe begraafplaats Lochem	Lochem	Gemeente Lochem

Overzicht natuurbegraafplaats en gecombineerde begraafplaatsen in de regio

Het mogelijk maken van natuurbegraven op een reguliere begraafplaats riep de vraag op of de nieuwe uitbreiding bij begraafplaats De Plantage hier mogelijkheden voor kan bieden. Binnen deze uitbreiding is geen rekening gehouden met natuurbegraven. Dit vraagt aanpassingen in de capaciteit en beheer van deze begraafplaats. Doordat de begraafplaats niet gelegen is nabij gronden met een natuurbestemming of aangewezen als verkenninggebied door de provincie Gelderland, is het inpassen van natuurbegraven binnen De Plantage niet realistisch.

Conclusie:

In de omgeving van de gemeente Barneveld zijn meerdere natuurbegraafplaatsen gerealiseerd. Bij een aantal buurgemeenten is natuurbegraven mogelijk gemaakt op een bestaande begraafplaats. Voor inwoners van de gemeente Barneveld die interesse hebben in natuurbegraven zijn mogelijkheden in de omgeving aanwezig.

7. Conclusie onderzoek natuurbegraven binnen de gemeente Barneveld

Een deel van de deelnemers aan het inwonerspanel is bekend met het fenomeen natuurbegraven en 54% van de respondenten ziet een natuurbegraafplaats in de gemeente Barneveld als een goede toevoeging.

Bij de beleidsmatige toetsing kwam naar voren dat de provincie verkenninggebieden voor natuurbegraven onder (bijzondere) voorwaarden binnen het GNN heeft aangewezen. Drie locaties in deze verkenninggebieden zijn terug te vinden op gemeente gronden. Alleen de uitbreidingslocatie bij de begraafplaats Kootwijk bleek interessant om nader te bekijken voor natuurbegraven. Dit bleek in de capaciteitsplanning 2016 al onderzocht te zijn. Door de nadere regels begraafplaatsen gemeente Barneveld wordt deze locatie uitgesloten voor mensen zonder binding met Kootwijk.

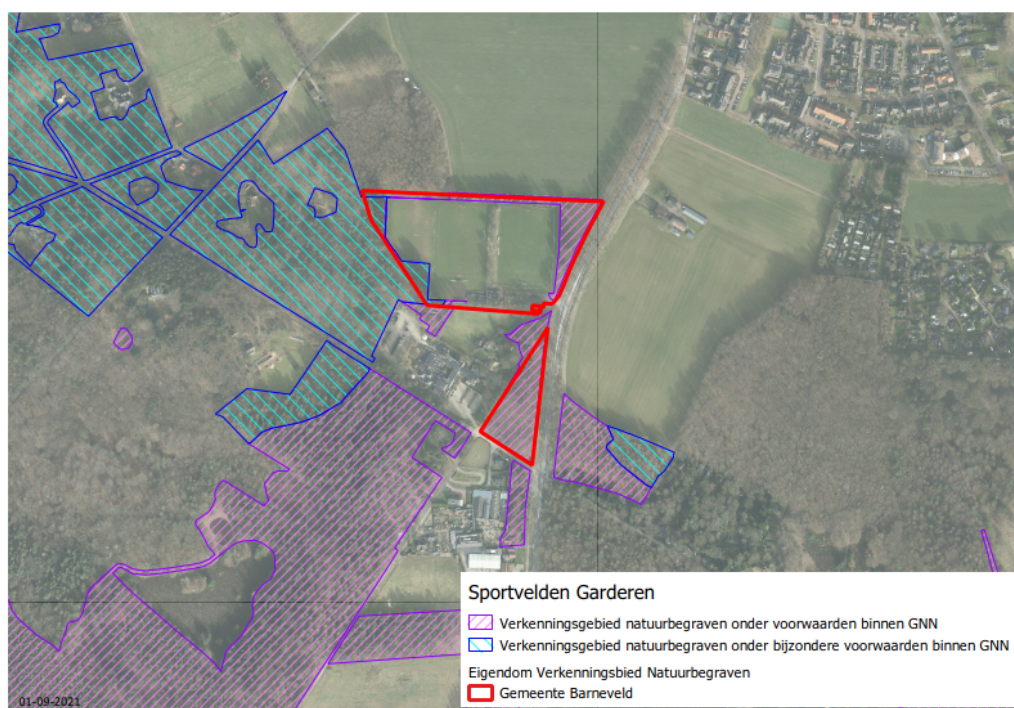
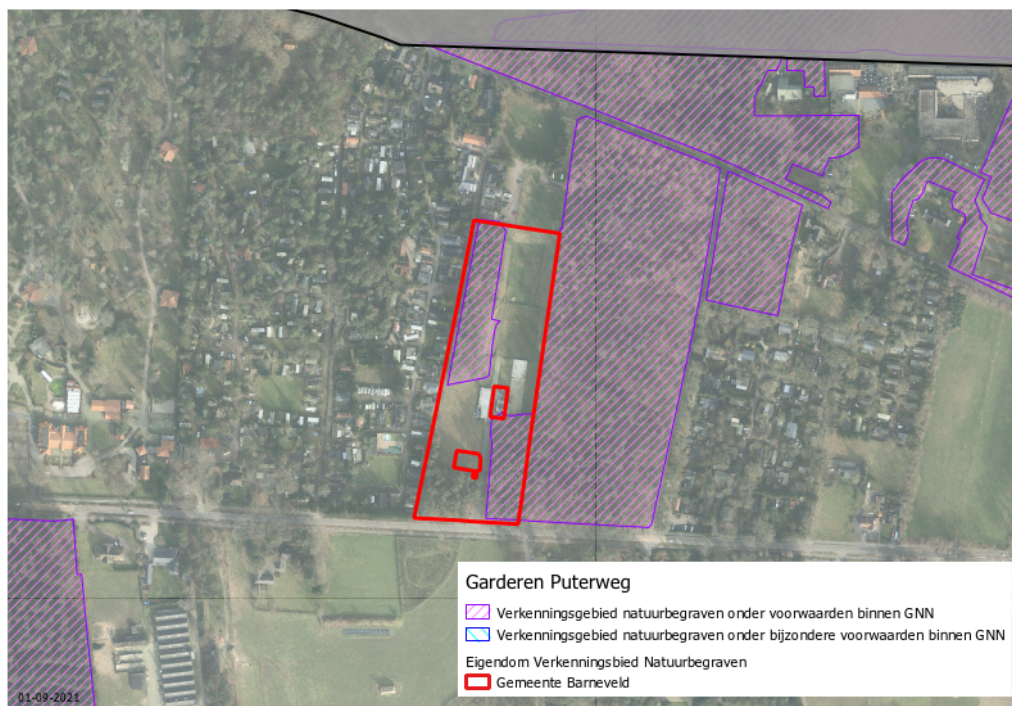
Voor de gemeente lijkt het realiseren van een natuurbegraafplaats op eigen gronden niet realistisch. Bij navraag bij terreinbeherende organisaties binnen de gemeente komt naar voren dat natuurbegraven niet binnen hun beleid past of dat de gronden niet geschikt voor (natuur)begraven. Ten tijde van het opstellen van deze memo zijn er geen grondeigenaren met concrete plannen om een natuurbegraafplaats te realiseren, bekend.

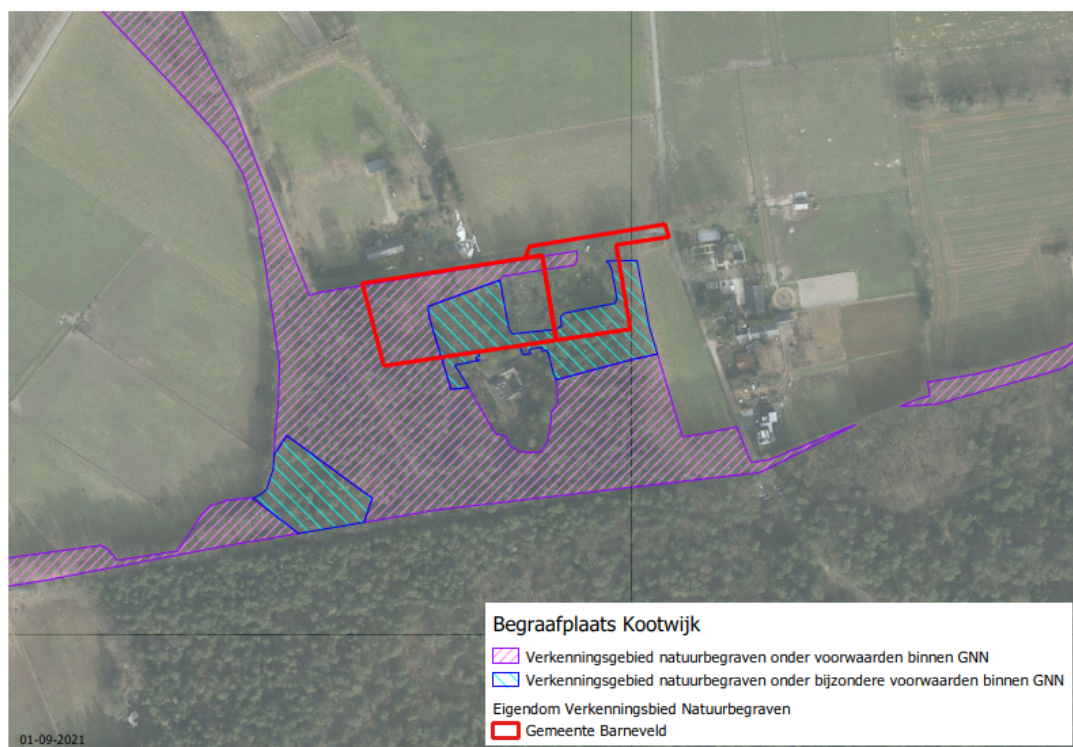
In de regio zijn meerdere natuurbegraafplaatsen en gecombineerde begraafplaatsen aanwezig, die kunnen voorzien in de behoefte aan natuurbegraven bij de inwoners van de gemeente Barneveld.

Door de beleidsmatige beperkingen en mogelijkheden in de regio lijkt het voor de gemeente niet voor de hand liggend om in te zetten op een eigen natuurbegraafplaats in de eigen gemeente.

Bijlage detailkaarten verkenninggebieden provincie en gemeentelijke gronden

Hieronder zijn de 3 detailkaarten van de 3 locaties waar de verkenninggebieden en gemeentelijke gronden elkaar overlappen.

INWONERSPANEL BARNEVELD PEILING 1 2021

NATUURBEGRAVEN

**Gemeente Barneveld
April/mei 2021**

Uitgave:	Research 2Evolve Tesselschadelaan 15A 1217 LG Hilversum Tel: (035) 623 27 89 info@research2evolve.nl www.research2evolve.nl
Datum:	April/mei 2021
Onderzoek:	Inwonerspanel Barneveld peiling 1 2021 Natuurbegraven
Projectnummer:	20210122.01
Opdrachtgever:	Gemeente Barneveld

Het onderzoek is uitgevoerd door Research 2Evolve. Het marktonderzoeksbureau neemt de richtlijnen van de MOA (Markt Onderzoek Associatie) en ESOMAR (European Society for Opinion and Marketing Research) in acht. Deze richtlijnen zijn bij Research 2Evolve op te vragen. Research 2Evolve is ISO 27001 gecertificeerd en werkt volgens de AVG en de gedragscode voor Onderzoek en Statistiek.

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

Hoofdstuk 1	Onderzoeksverantwoording	4
1.1	Inleiding	5
1.2	Uitvoering van het onderzoek	5
1.3	Responsoverzicht	5
1.4	Weging	6
1.5	Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid	6
1.6	Steekproefsamenstelling	7
1.7	Leeswijzer	7
Hoofdstuk 2	Resultaten	8

HOOFDSTUK 1

ONDERZOEKSVERANTWOORDING

1.1 Inleiding

Dit onderzoek gaat over de keuzes die er zijn na overlijden. Een beladen onderwerp, niet iedereen heeft al nagedacht over zijn of haar uitvaartwensen. Naast de keuze tussen begraven of cremëren, zijn er tegenwoordig ook andere alternatieven. Dat niet alleen, maar wanneer u kiest voor begraven, komen er nog meer vervolgkeuzes zoals de keuze voor een nieuw graf, een vrijgekomen graf of een natuurgraf.

Gemeente Barneveld wil graag een aantal vragen stellen over keuzes die inwoners zouden kunnen maken. In opdracht van gemeente Barneveld heeft het onderzoeksbureau Research 2Evolve een onderzoek, over de uitvaartwensen van inwoners van de gemeente Barneveld, uitgevoerd onder de leden van het inwonerspanel Barneveld. Door dit onderzoek wil de gemeente een beeld krijgen van de uitvaartwensen in het algemeen en natuurbegraven in het bijzonder.

1.2 Uitvoering van het onderzoek

Steekproef	Inwonerspanel Barneveld
Methode	Online
Uitnodiging	Per e-mail
Veldwerkperiode	Maandag 19 april – zondag 9 mei 2021
Herinnering	1 keer

1.3 Responsoverzicht

	N
Bruto steekproef	734
Complete vragenlijsten	427
Respons	58,2%

1.4 Weging

Als de respons afwijkt op de variabele leeftijd, is er een weging toegevoegd, zodat de resultaten een juiste afspiegeling vormen van de werkelijke bevolking. Dit is een gangbare werkwijze in statistisch kwantitatief onderzoek. Personen in ondervertegenwoordigde groepen krijgen een gewicht groter dan 1 en tellen relatief zwaarder mee in het totaalresultaat. Personen in groepen met een oververtegenwoordiging krijgen een gewicht kleiner dan 1 waardoor ze minder zwaar meetellen. Hiermee zijn de resultaten gecorrigeerd om de mogelijke invloed van een niet geheel representatieve steekproef weg te nemen. Doorgaans wordt een maximale weegfactor van 3 gehanteerd.

Op dit moment is het inwonerspanel Barneveld nog niet representatief voor de werkelijke bevolking binnen de gemeente. De jongeren t/m 34 jaar zijn ondervertegenwoordigd en panelleden van 65 jaar en ouder zijn oververtegenwoordigd. Daarnaast nemen niet alle panelleden deel aan een onderzoek, daarom wordt er niet alleen gekeken naar de verdeling binnen het panel ten opzichte van de gemeente, maar ook naar de verdeling van de netto respons ten opzichte van de daadwerkelijke verdeling. Door het toevoegen van een weging op leeftijd zijn de resultaten gecorrigeerd, waarmee de invloed van een niet geheel representatieve steekproef wordt verkleind.

1.5 Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid

Het betrouwbaarheidspercentage geeft de kans aan dat bij herhaling van het onderzoek hetzelfde uit het onderzoek komt. Bij een betrouwbaarheidspercentage van 95% is er 95% kans bij herhaling dat de antwoorden hetzelfde zullen zijn met andere respondenten binnen de doelgroep.

De nauwkeurigheid (uitgedrukt in foutmarge) geeft het gebied aan, waarbinnen de werkelijke waarde in de populatie ligt. De foutmarge is het percentage dat het antwoord kan afwijken van de werkelijkheid. Als de foutmarge 4% is, en 47% van steekproef een bepaald antwoord geeft, dan ligt dit percentage in werkelijkheid maximaal 4% boven of 4% onder deze 47%, dus tussen de 43% en 51% (een lagere foutmarge vereist een grotere steekproef). Een betrouwbaarheidsniveau van 95% en een foutmarge van 5% is gangbaar en algemeen geaccepteerd bij (statistisch) kwantitatief onderzoek.

Met het aantal respondenten dat heeft deelgenomen (=427) kan met een betrouwbaarheid van 95% en een foutmarge van 4,7% uitspraken gedaan worden op totaalniveau. Deze marge is kleiner dan de 5% die algemeen geaccepteerd wordt bij (statistisch) kwantitatief onderzoek. De resultaten kunnen niet zondermeer vertaald worden naar de (gemiddelde) mening van de inwoners, maar geven wel een goede indicatie.

1.6 Steekproefsamenstelling

De steekproef is, uitgesplitst naar leeftijd, als volgt samengesteld:

Leeftijd	ONGEWOGEN		GEWOGEN	
	N	%	N	%
16 t/m 34 jaar	48	11,2	140	32,7
35 t/m 49 jaar	114	26,7	94	22,1
50 t/m 64 jaar	137	32,1	102	23,8
65 jaar en ouder	128	30,0	91	21,4

Voor deze peiling hebben wij gecontroleerd of er een afwijking is ten opzichte van de werkelijkheid op basis van de variabele leeftijd.

In dit geval zijn met name de leeftijdsgroep 16 t/m 34 jaar ondervertegenwoordigd en krijgen hier een weegfactor groter dan 1.

De respondenten van 65 jaar en ouder zijn oververtegenwoordigd en krijgen een gewicht kleiner dan 1.

1.7 Leeswijzer

Daar waar de som van de resultaten niet precies op 100% uitkomt, wordt dit veroorzaakt door afrondingsverschillen of was meer dan één antwoord toegestaan. Waar in de grafieken ongelijke N-en (aantal respondenten) te zien zijn, wordt dit veroorzaakt door het uitsluiten van de antwoordcategorie 'geen mening/niet van toepassing' en/of routing in de vragenlijst. In de rapportage wordt de ongewogen N weergegeven.

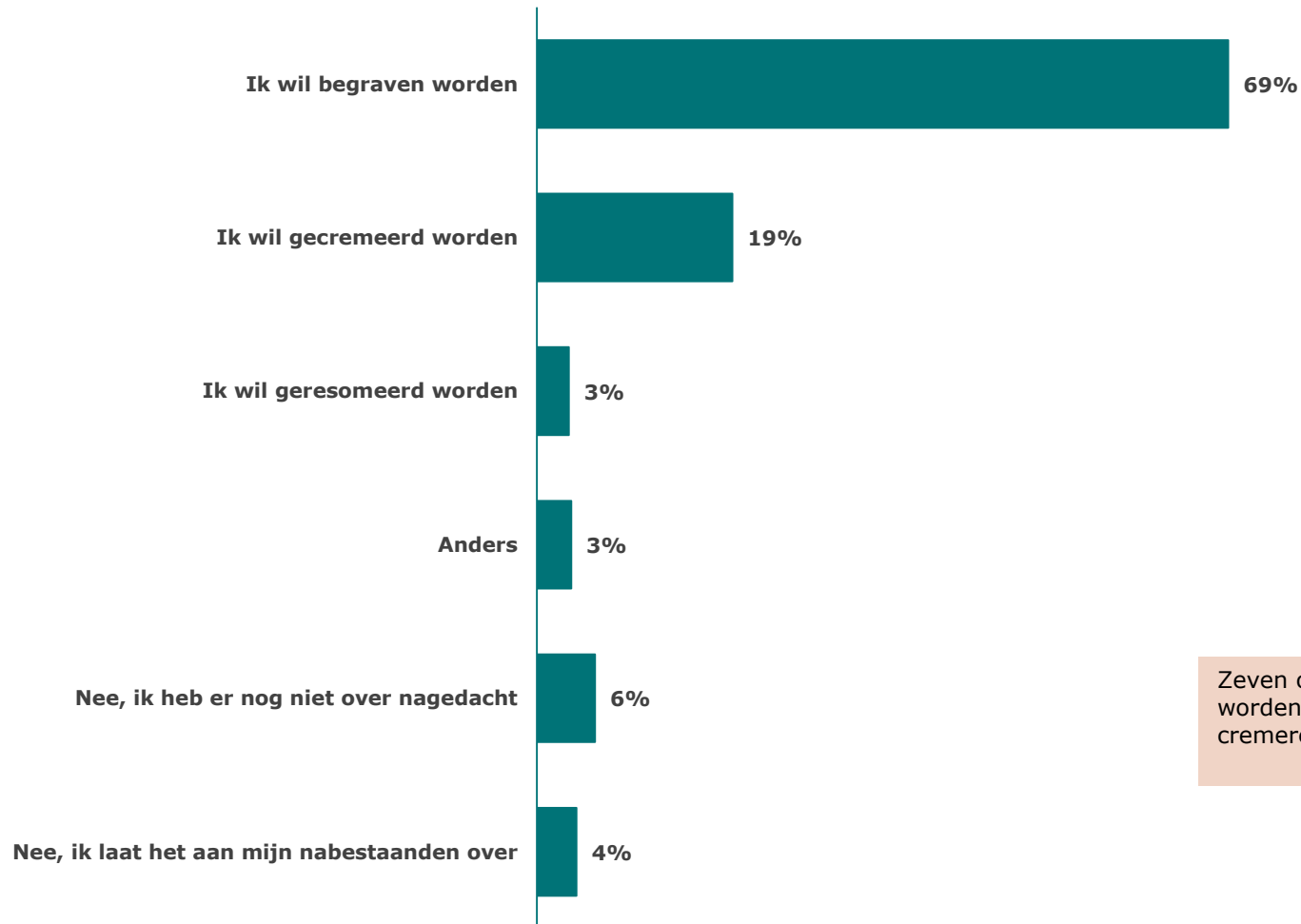
Als in de rapportage over verschillen wordt gesproken, betekent dit dat dit statistisch niet aan toeval toe te schrijven is en dus betekenisvol kan zijn. In deze rapportage is gekeken of er (significante) verschillen zijn en zijn de opvallende zaken benoemd.

De open antwoorden worden letterlijk en onbewerkt opgeleverd en indien er opvallende resultaten zijn, worden deze verwerkt in de rapportage.

HOOFDSTUK 2

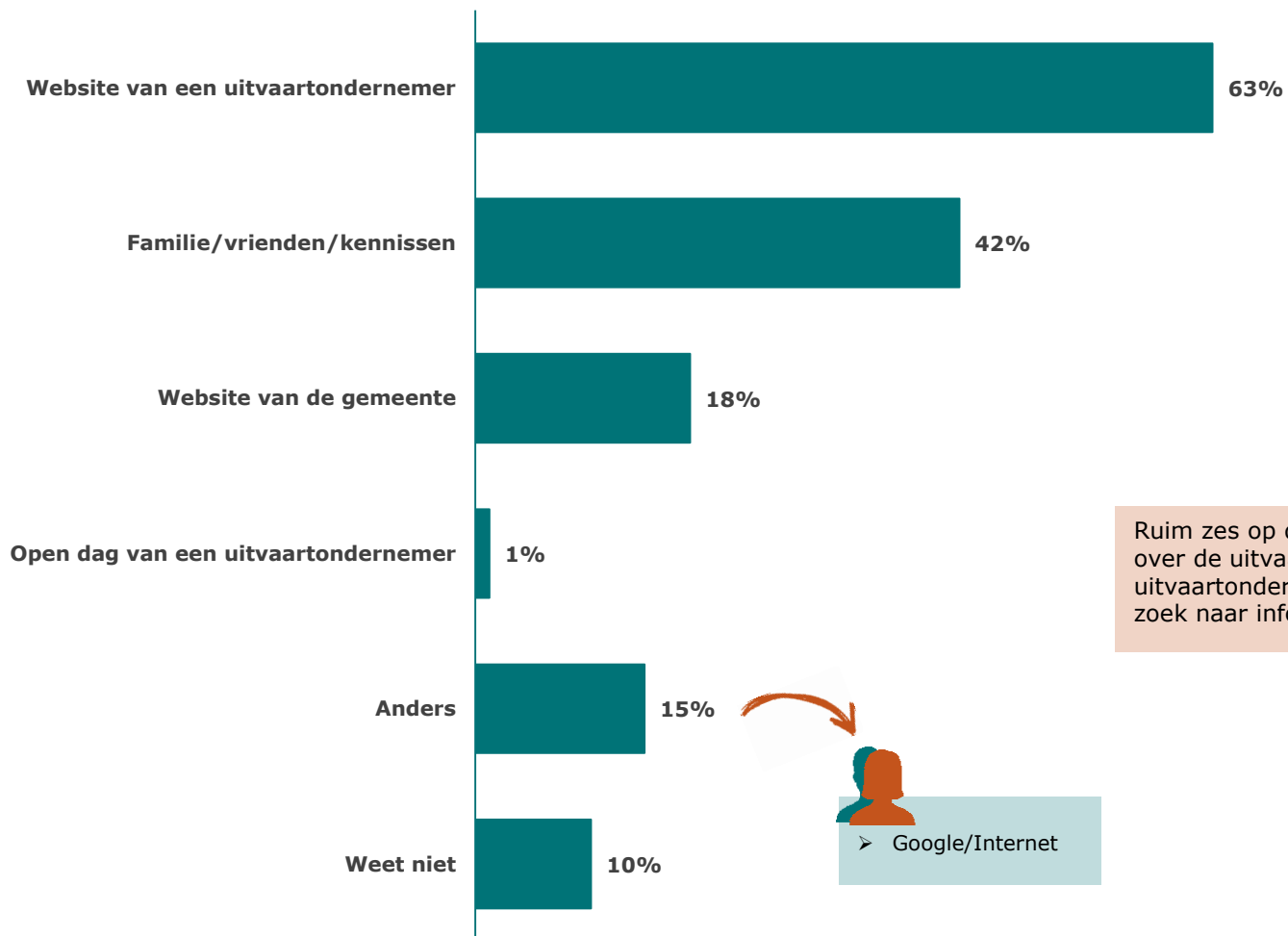
RESULTATEN

Heeft u nagedacht over uw uitvaartwensen na uw overlijden? (N=427)

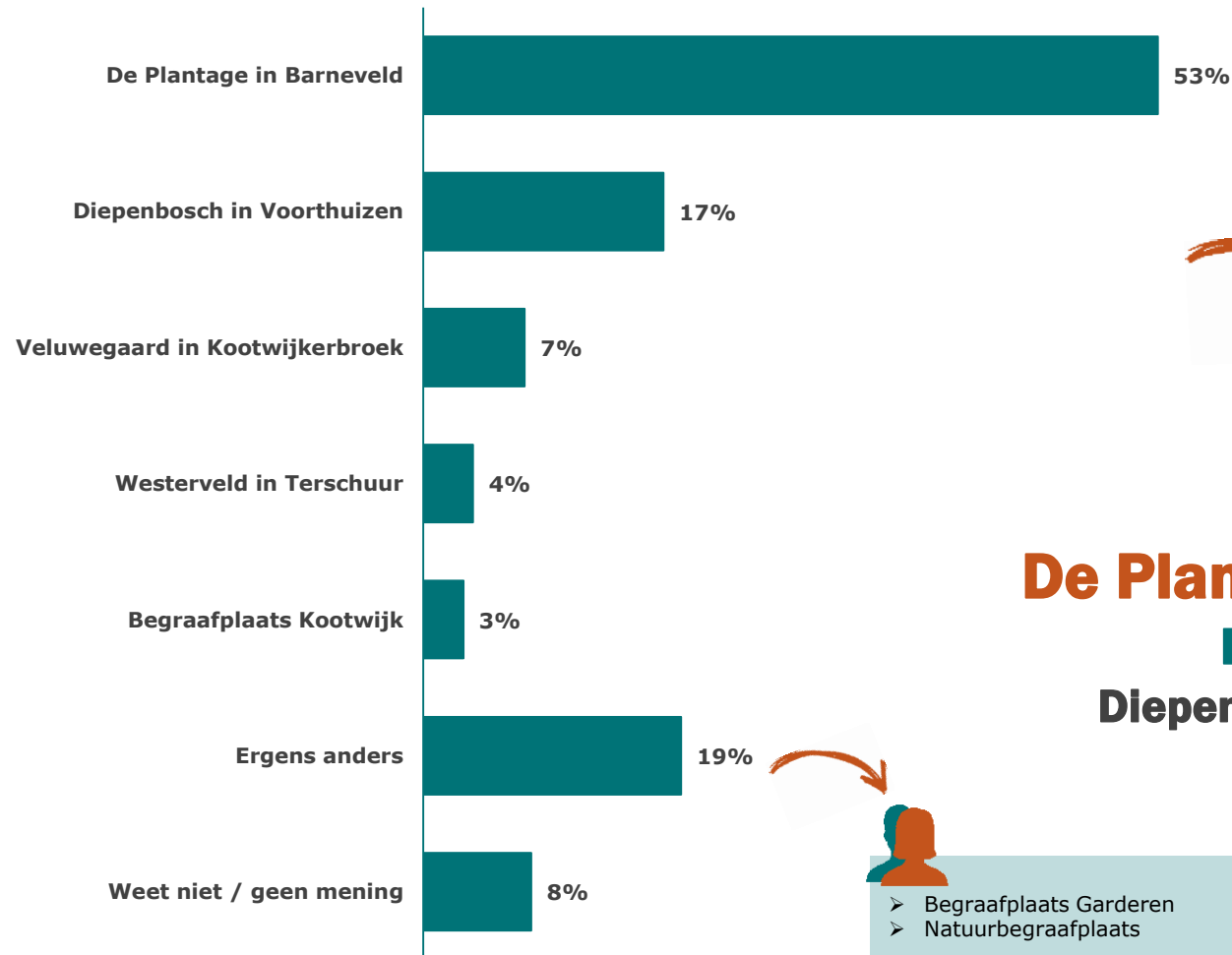
Zeven op de tien (69%) respondenten wil begraven worden. Eén op de vijf (19%) geeft de voorkeur aan cremen.

Stel u wilt meer informatie over uw uitvaart, hoe gaat u dat dan opzoeken? (N=427)

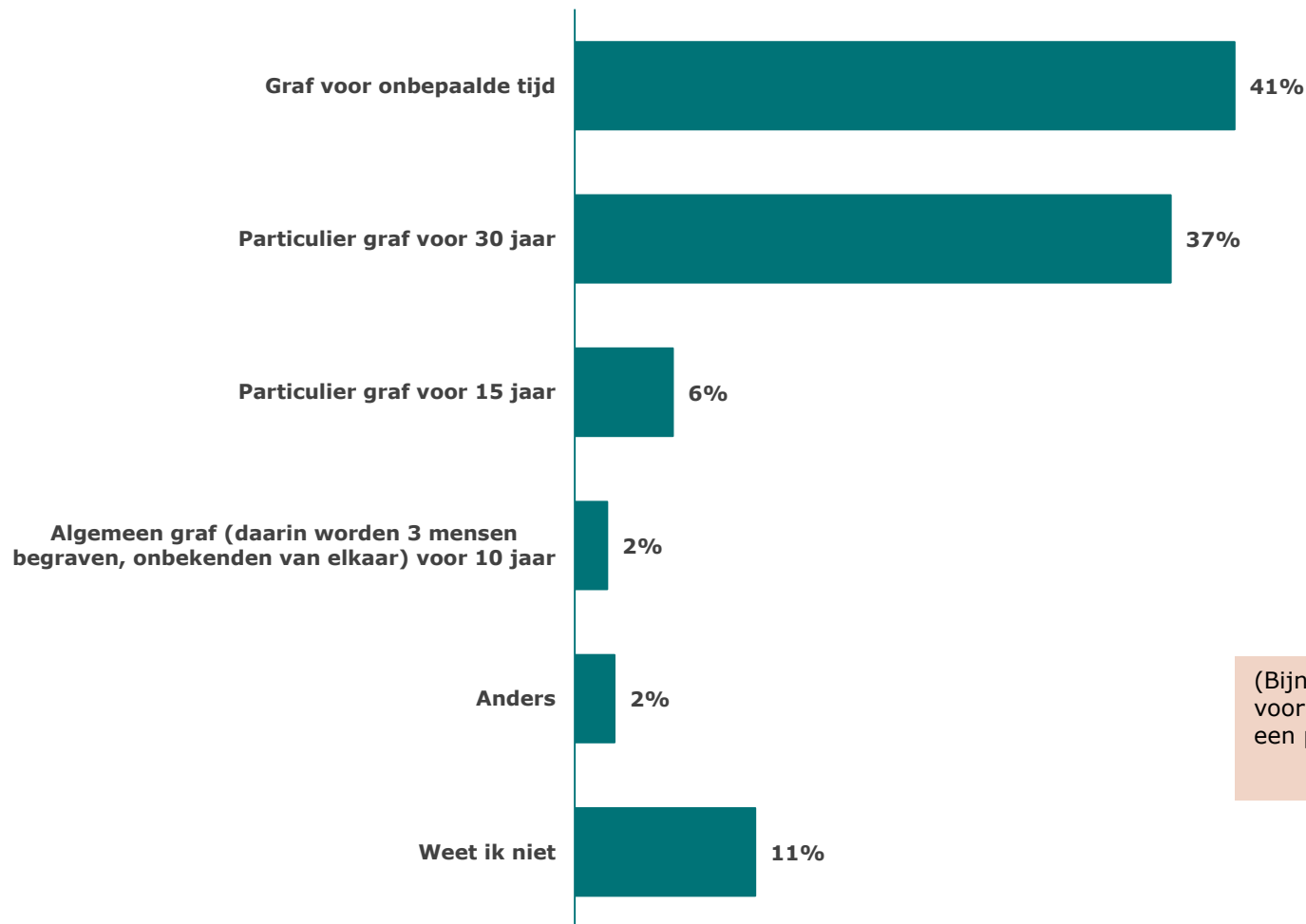
Ruim zes op de tien (63%) respondenten wil informatie over de uitvaart opzoeken via de website van een uitvaartondernemer. Vier op de tien (42%) gaat op zoek naar informatie bij familie/vrienden of kennissen.

Gemeente Barneveld heeft 5 begraafplaatsen in beheer. Op welke van onderstaande begraafplaatsen zou u begraven willen worden? (N=284*)

*Selectie: respondent wil begraven worden

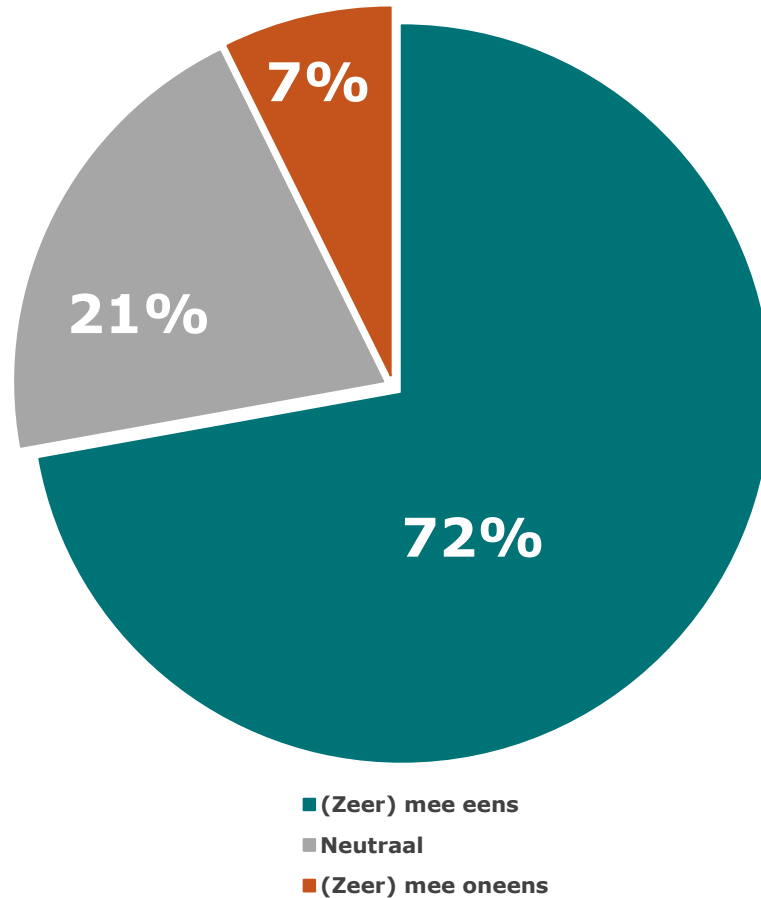
Heeft u voorkeur voor een graf voor een bepaalde periode of voor onbepaalde tijd? (N=284*)

(Bijna) vier op de tien respondenten heeft een voorkeur voor een graf voor onbepaalde tijd (41%) of een particulier graf voor 30 jaar (37%).

*Selectie: respondent wil begraven worden

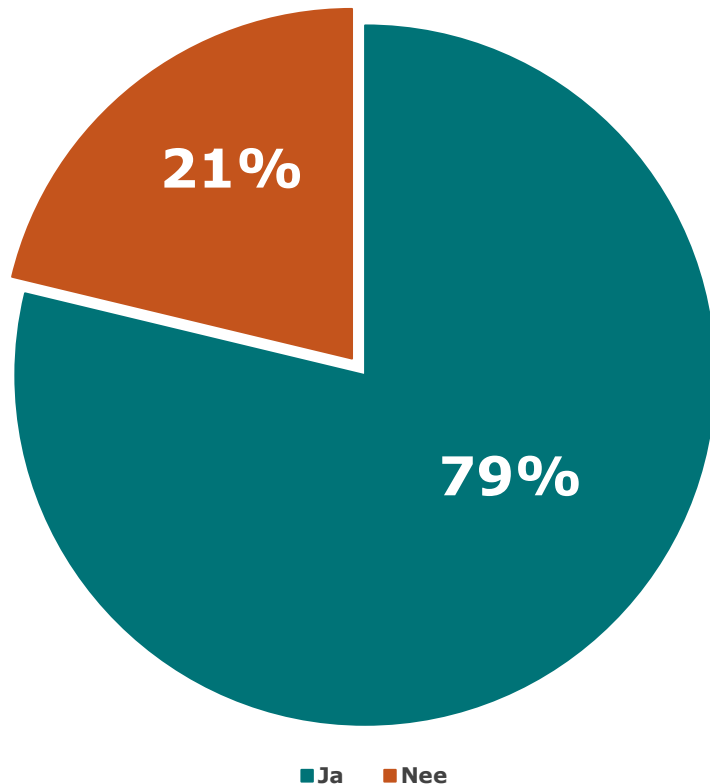
In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stelling? Ik vind het belangrijk dat mijn herdenkingsbijeenkomst plaatsvindt in de gemeenteplaats waar ik woon (N=402*)

Zeven op de tien (72%) respondenten vindt het (zeer) belangrijk dat de herdenkingsbijeenkomst plaatsvindt in de gemeente waar hij/zij woont.

*Let op: het percentage weet niet/geen mening is niet opgenomen in deze grafiek

Was u voor dit onderzoek reeds bekend met de mogelijkheden van natuurbegraven? (N=427)

In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen?

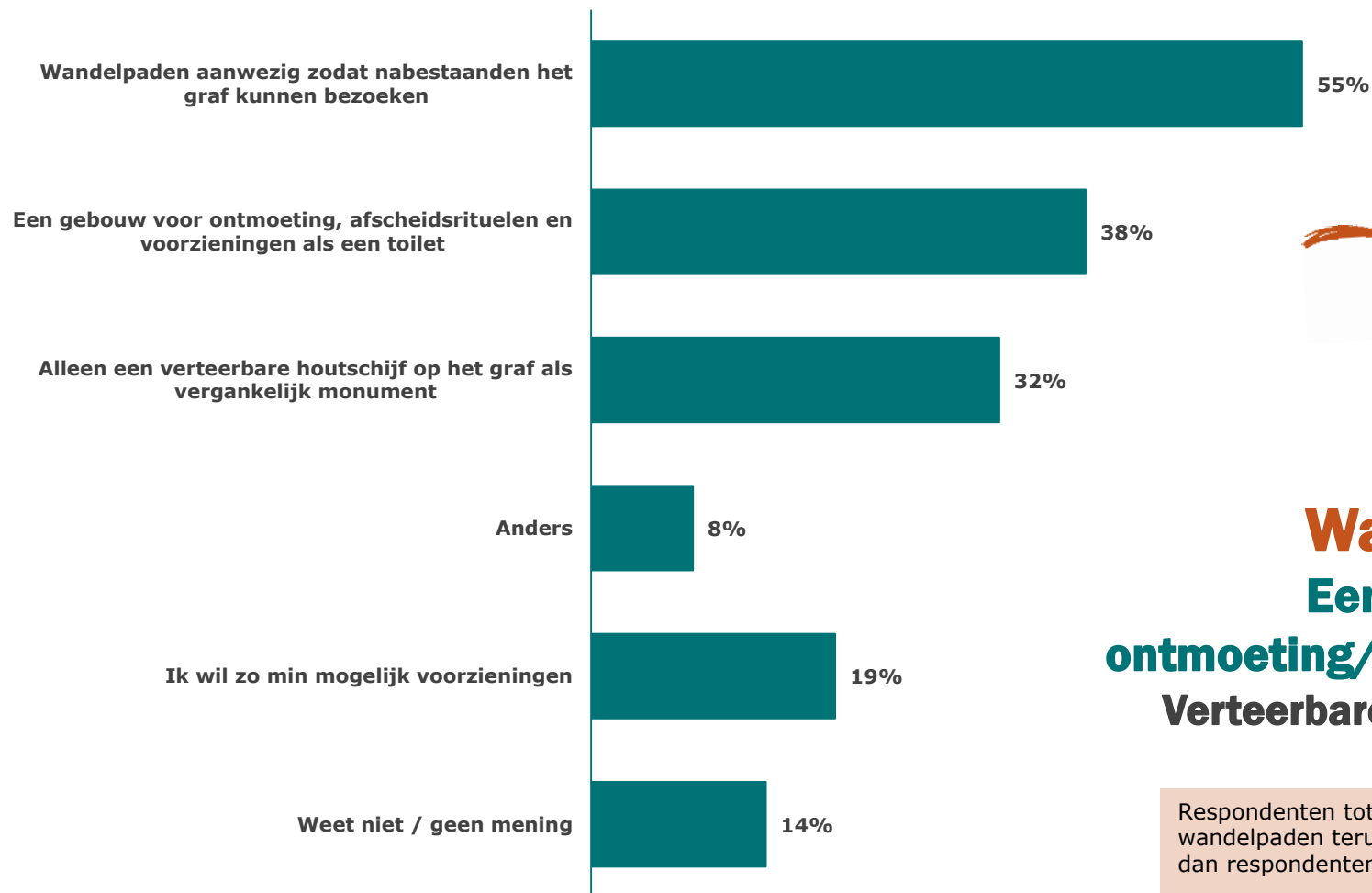
	N*	(Zeer) mee eens	Neutraal	(Zeer) mee oneens
Door natuurbegraven wordt het lichaam teruggegeven aan de natuur	405	57%	27%	16%
Door natuurbegraven wordt bijgedragen aan natuurbehoud- en beheer door de ligging in een natuurgebied	390	44%	31%	24%
Natuurbegraven zorgt voor grafrust voor onbepaalde tijd	399	60%	24%	16%
Een natuurbegraafplaats draagt bij aan natuurbeleving en wandelmogelijkheden	394	41%	29%	29%

Acht op de tien (79%) respondenten was voor dit onderzoek reeds bekend met de mogelijkheden van natuurbegraven.

(Bijna) zes op de tien respondenten vindt dat natuurbegraven zorgt voor grafrust voor onbepaalde tijd (60%) en dat het lichaam wordt teruggegeven aan de natuur (57%). (Ruim) vier op de tien is het (zeer) eens met de stelling dat door natuurbegraven wordt bijgedragen aan natuurbehoud- en beheer door de ligging in een natuurgebied (44%) en dat het bijdraagt aan natuurbeleving en wandelmogelijkheden (41%).

*Let op: het percentage weet niet/geen mening is niet opgenomen in deze tabel

Welke voorzieningen wilt u terugzien op een natuurbegraafplaats? (N=427)

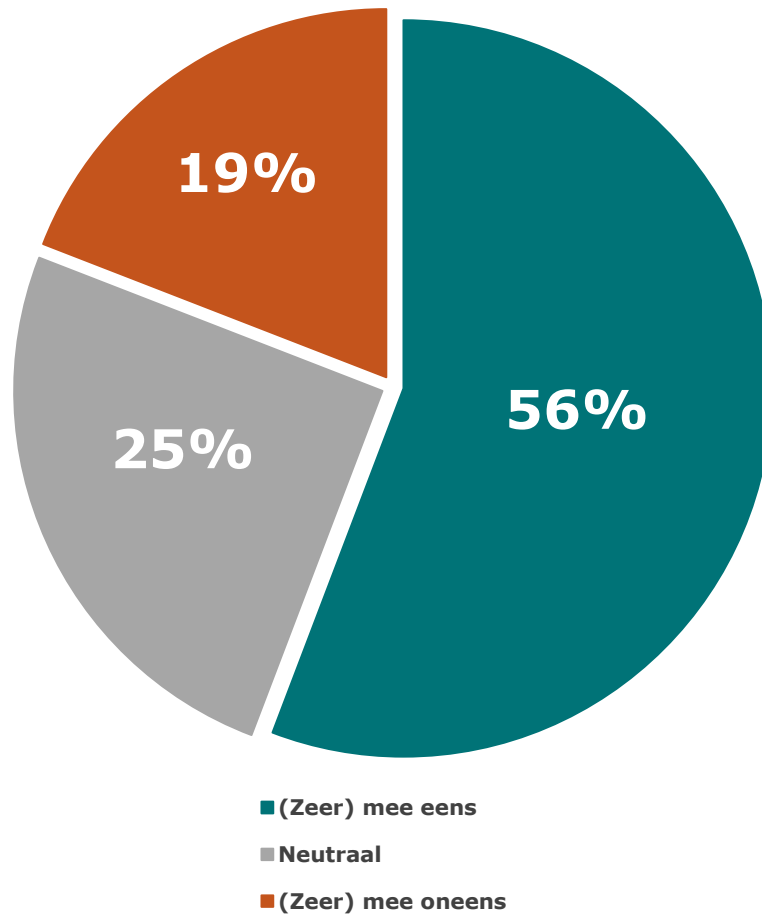

TOP 3

Wandelpaden
Een gebouw voor
ontmoeting/rituelen/voorzieningen
Verteerbare houtschijf op het graf

Respondenten tot en met 64 jaar noemen vaker dat zij wandelpaden terug willen zien op een natuurbegraafplaats dan respondenten van 65 jaar en ouder.

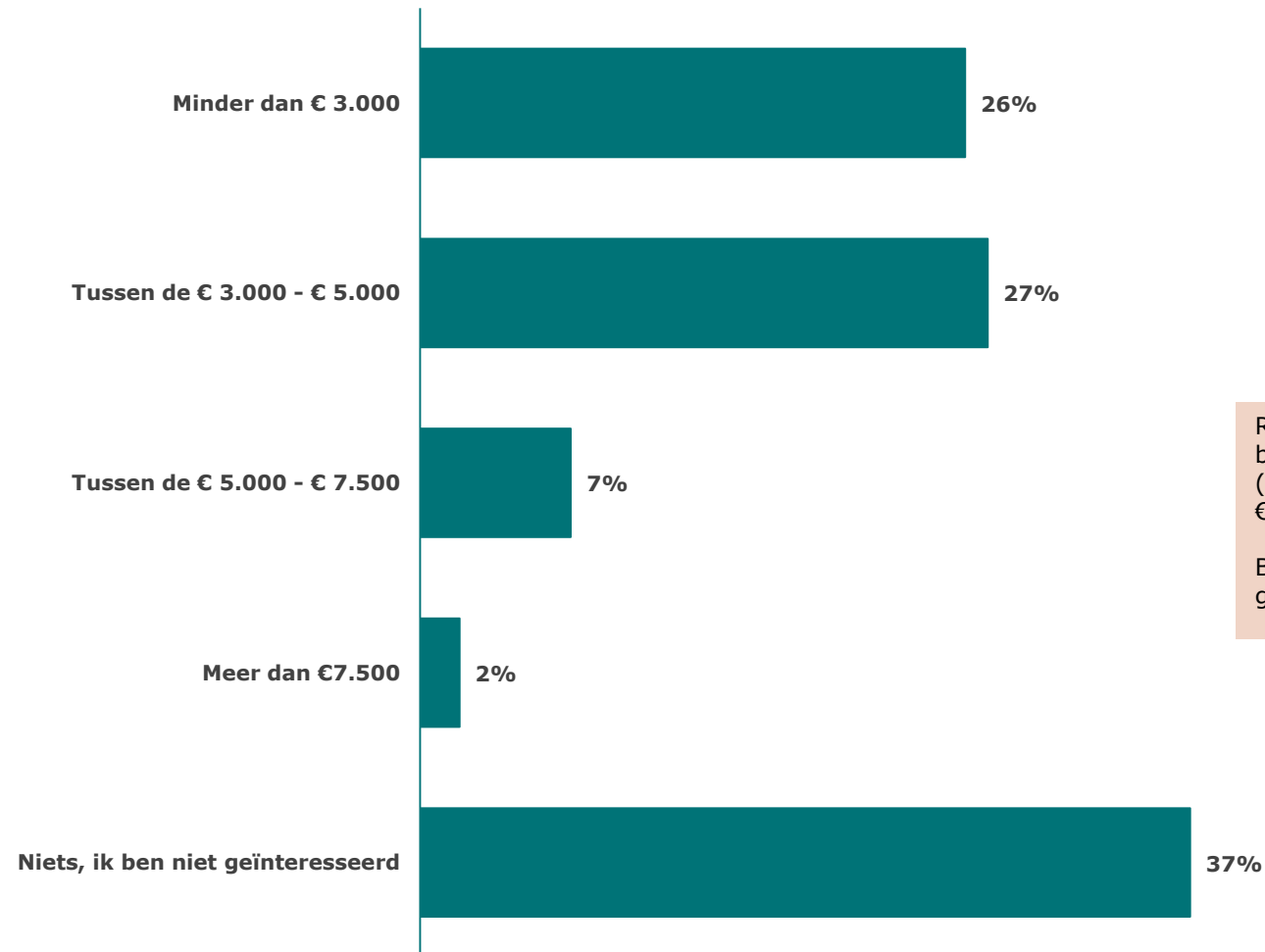
In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stelling? Ik vind het belangrijk dat er een natuurbegraafplaats aanwezig is binnen de gemeente Barneveld. (N=402*)

Ruim de helft (56%) van de respondenten vindt het (zeer) belangrijk dat er een natuurbegraafplaats aanwezig is binnen de gemeente Barneveld.

*Let op: het percentage weet niet/geen mening is niet opgenomen in deze grafiek

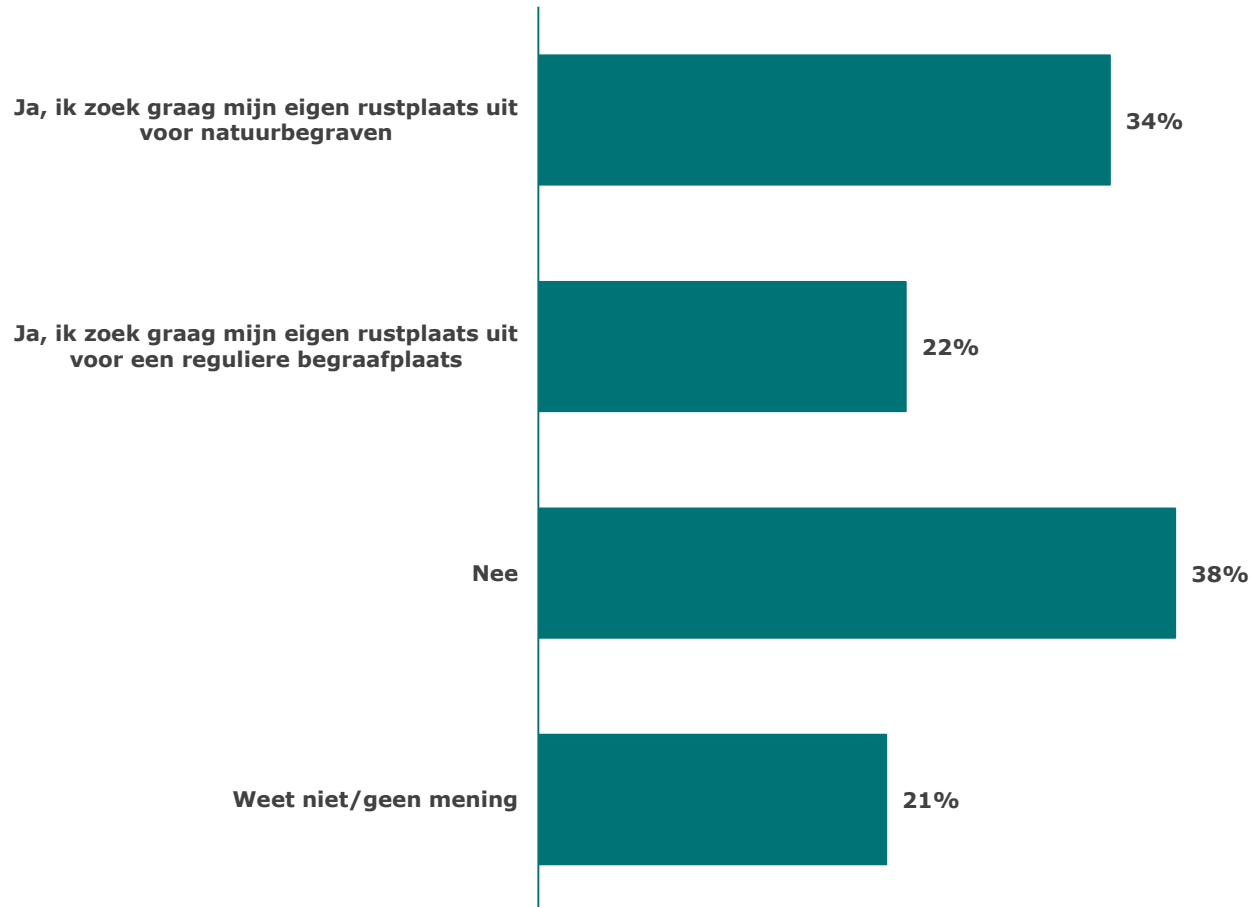
Wat bent u bereid om te betalen voor een graf op een natuurbegraafplaats? (N=427)

Ruim zes op de tien (63%) respondenten is bereid te betalen voor een graf op een natuurbegraafplaats. (Ruim) een kwart is bereid om tussen de €3.000 en €5.000 te betalen (27%) of minder dan €3.000 (26%).

Bijna vier op de tien (37%) respondenten is *niet* geïnteresseerd in een graf op een natuurbegraafplaats.

Zou u het prettig vinden om zelf een plek uit te zoeken en te reserveren voor (natuur)begraven? (N=427)

Bijna zes op de tien (56%) respondenten zou het prettig vinden om zelf een plek uit te zoeken en te reserveren voor (natuur)begraven. Een derde (34%) zoekt graag een eigen rustplaats uit voor natuurbegraven en één op de vijf (22%) doet dit graag voor een reguliere begraafplaats.

Research 2Evolve

postadres

Postbus 918

1200 AX Hilversum

bezoekadres

Tesselschadelaan 15A

1217 LG Hilversum

telefoon

035 623 27 89

e-mail

info@research2evolve.nl

website

www.research2evolve.nl

Capaciteitsplanning begraafplaatsen

Gemeente Barneveld

B1292CA2/20160218

Verantwoording

Projectnaam : Capaciteitsplanning begraafplaatsen
Projectnummer : B1292CA2
Documentnummer : B1292CA2/20160203
Status : Definitief
Versie : 1.0
Datum : 18 februari 2016

Opdrachtgever : Gemeente Barneveld
Postadres : Postbus 63
Postcode & Plaats : 3770 AB BARNEVELD
Contactpersoon : Mevrouw I. Albers
Telefoonnummer : 140342
E-mail : info@barneveld.nl

Auteur(s) : L. Verburg, R. Veenman
Controle : C. Smulders
Akkoord : _____
Vrijgave : _____

...voor ingenieu[r]s advies.

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding	3
1.1	Centrale vragen	3
1.2	Werkwijze en leeswijzer	3
2	Beleidsvoorstellen	4
2.1	Aanleiding van de beleidsvoorstellen	4
2.2	Opsomming van de beleidsvoorstellen	5
3	Actuele stand begraafbehoefte en – capaciteit	6
3.1	Uitleg van de berekening	6
3.2	Resultaat van de berekening	7
3.3	Conclusies	10
4	Scenario's capaciteitsplanning	11
4.1	Effect op de capaciteit	11
4.2	Financiële effecten van de scenario's	18
4.3	Conclusies	20
5	Graven onbepaalde tijd	22
5.1	Conclusies	23
6	Mogelijkheden natuurbegraafplaats	24
6.1	Aanleiding	24
6.2	Definitie natuurgraven	24
6.3	Aandachtspunten uitgifte natuurgraven	24
6.4	Mogelijkheden voor natuurgraven in Barneveld	27
6.5	Conclusies	29
	Bijlage A. Begrippenlijst	I
	Bijlage B. Input uitvaartondernemers	II
	Bijlage C. Berekening begraafbehoefte en –capaciteit	II
	Bijlage D. Structureel toetsingsdocument, graven met historische waarden	XIII
1.	Inleiding	XIII
1.1	Structurele toetsing	XIII
1.2	Voorbeeld scoringsformulier	XV

1 Inleiding

Gemeente Barneveld heeft het beheer over vijf gemeentelijke begraafplaatsen. Op termijn raken de begraafplaatsen vol. De gemeente wil inzicht verkrijgen in de mogelijkheden die er zijn om in de toekomst in de begraafcapaciteit te blijven voorzien. In dit onderzoek zijn twee scenario's uitgewerkt om een doorkijk te geven in de capaciteitsplanning. Per scenario worden de begraafcapaciteit en de financiële consequentie in beeld gebracht, zodat de gemeente een afweging kan maken om te kunnen anticiperen op de toekomst zodat er voldoende begraafcapaciteit beschikbaar is. Uitgangspunt van de scenario's is de actuele begraafbehoefte en beschikbare begraafcapaciteit. Tevens wordt de invloed van uitgifte van graven voor onbepaalde tijd inzichtelijk gemaakt.

1.1 Centrale vragen

- Wat is de huidige stand van zaken van de begraafbehoefte en –capaciteit?
- Welke scenario voor invulling van het ruimingsbeleid is het meest geschikt om toe te passen in de gemeente Barneveld?
- Wat zijn de gevolgen indien geen graven voor onbepaalde tijd meer worden uitgegeven?

Aanvullende onderzoeken:

- Achterhalen aanvullende informatie / mening rechthebbenden via uitvaartondernemers.
- Mogelijkheden start natuurbegraafplaats.

1.2 Werkwijze en leeswijzer

De centrale vragen worden beantwoord op basis van de actuele gegevens verstrekt door de gemeente. Deze gegevens betreffen begraafgegevens afkomstig uit de begraafplaatsadministratie en financiële afdeling. In hoofdstuk 3 tot en met 4 worden de centrale vragen geanalyseerd. In hoofdstuk 2 staat de samenvatting en de beleidsvoorstellen.

Voor achterhalen van aanvullende informatie/mening rechthebbenden is telefonisch contact opgenomen met uitvaartondernemers (deze zijn geselecteerd door de gemeente) betreffende de capaciteitsplanning begraafplaatsen gemeente Barneveld. In bijlage B staat de beknopte verslaglegging van de gestelde vragen. In hoofdstuk 6 is een verkennend onderzoek opgenomen naar de mogelijkheden voor een natuurbegraafplaats.

In een separaat traject zijn de monumentale graven op de begraafplaatsen geïnventariseerd en zijn de eventuele aanwezige monumentale waarden per graf toegekend. Vervolgens is door de gemeente de voorgestelde lijst van monumentale graven beoordeeld en vastgelegd. De werkwijze, beoordeling en de vastgestelde lijst van monumentale graven is in een afzonderlijke notitie beschreven en aangeleverd. Bij het definitief maken van deze rapportage is de inventarisatie naar de monumentale graven afgerond. In de berekeningen is rekening gehouden met de monumentale graven; deze worden niet geruimd.

2 Beleidsvoorstellen

2.1 Aanleiding van de beleidsvoorstellen

De geformuleerde beleidsvoorstellen komen voort uit de scenario's voor de capaciteitsplanning. Op de begraafplaatsen wordt er naar gestreefd de begraafcyclus te stimuleren en om graven waarvan afstand is gedaan opnieuw uit te geven. Dit is nodig om in de begraafbehoefte te blijven voorzien en zo min mogelijk gebruik te maken van uitbreidingsmogelijkheden of zelfs te voorkomen om begraafplaatsen uit te breiden.

Sinds 1970 worden graven voor bepaalde tijd uitgegeven voor een periode van 30 jaar; van veel van deze graven zijn de grafrechten verlengd met een periode van 20 jaar. Deze termijnen verlopen vanaf 2020. Het is de vraag of deze graven opnieuw worden verlengd. Mogelijk wordt er afstand van de graven gedaan; zekerheid hierover bestaat niet. Wel is een trend waargenomen dat er van meer graven afstand wordt gedaan dan voorheen. Monitoren van deze trend is belangrijk, zodat de begraafplaatsen niet worden uitgebreid zonder dat dit urgent is. De termijn voor het verlengen van grafrechten kan ook bijdragen om de begraafcyclus te stimuleren. Door alleen verlengingstermijnen aan te bieden van 5 of 10 jaar (wettelijk toegestaan) worden nabestaanden vaker geconfronteerd met de toekomst van het graf.

Daarnaast wordt geadviseerd een belangstellingstoets uit te voeren voor de oude(re) graven uitgegeven voor onbepaalde tijd. Als nabestaanden worden geconfronteerd met het (oude) graf en een beslissing moeten nemen over de toekomst van het graf, bestaat de mogelijkheid dat er geen belangstelling meer voor is. Indien van 25% van de graven uit gegeven voor onbepaalde tijd afstand wordt gedaan, bestaat er minder tot geen noodzaak om begraafplaatsen uit te breiden.

Tevens wordt geadviseerd om geen graven meer uit te geven voor onbepaalde tijd; in principe komt deze begraafcapaciteit niet meer vrij (tenzij afstand wordt gedaan). Uitbreiden van begraafplaatsen is dan op den duur onvermijdelijk. Dit heeft tot gevolg dat, naast aankoop en inrichten van uitbreidingspercelen, de te onderhouden oppervlakte steeds duurder wordt zonder dat hier (regelmatig) inkomsten tegenover staan. Op basis van de jaarrekening 2014 kost het onderhoud € 4,66 per m².

De meeste capaciteitsproblemen bestaan op begraafplaats "De Plantage": op korte termijn ontstaat er een tekort aan begraafcapaciteit, bij heruitgifte van oude graven kunnen 75 graven minder uitgegeven worden wegens huidige maatvoering van de graven; op de begraafplaats liggen totaal 834 graven met monumentale waarde die niet geruimd mogen worden; op een gedeelte van de begraafplaats is de grondwaterstand hoog waardoor niet 2-diep maar 1-diep graven uitgegeven kunnen worden; 100 graven kunnen niet opnieuw uitgegeven worden vanwege de beeldbepalende groenstrook; mogelijk wordt pas in 2020 van meer graven afstand gedaan; er zijn geen uitbreidingsmogelijkheden.

Tot slot worden de mogelijkheden voor een natuurbegraafplaats uiteengezet. Geconcludeerd wordt dat het Veluws natuurgebied het meest geschikt is voor het stichten van een nieuwe natuurbegraafplaats. Hierbij is de gemeente echter afhankelijk van initiatieven of medewerking van grondeigenaren. Een natuurbegraafplaats draagt bij tot vergroting van het begraafaanbod en kan een goed alternatief zijn indien de gemeente besluit geen graven meer voor onbepaalde tijd uit te geven op de traditionele begraafplaatsen. Hoe groot de belangstelling is voor een natuurbegraafplaats in de gemeente Barneveld is vooraf moeilijk te bepalen.

De adviezen van KYBYS staan verwoord in de onderstaande beleidsvoorstellen. Behorende bij het beleidsvoorstel staan de onderliggende voorstellen/maatregelen.

2.2 Opsomming van de beleidsvoorstellen

Beleidsvoorstel 1:

Toepassen capaciteitsplanning scenario 2: Ruimen van algemene graven, particuliere graven voor bepaalde tijd en particuliere graven voor onbepaalde tijd.

- a. Intensiveren van het huidige ruimingsbeleid: graven ruimen of (op verzoek van rechthebbende en op eigen kosten) de stoffelijke resten dieper begraven (per graf).
- b. In gang zetten belangstellingstoets voor graven voor onbepaalde tijd.
- c. Informeren uitvaartverzorgers en inwoners betreffende de belangstellingstoets.

Beleidsvoorstel 2:

Genereren voldoende begraafcapaciteit, gerelateerd aan de effecten van een actief ruimingsbeleid (beleidsvoorstel 1).

- a. Verlagen grondwaterstand op het probleemdeel op de begraafplaats "De Plantage", zodat op de gehele begraafplaats 2-diep begraven kan worden.
- b. Bepalen hoe voorzien wordt in de begraafbehoefte van begraafplaats "De Plantage": begraven op de overige begraafplaatsen (in omliggende woonkernen) of realiseren uitbreiding.
- c. Geen graven met grafrechten voor onbepaalde tijd uitgeven.
- d. Voorbereidingen treffen op het eventueel inrichten van uitbreidingsmogelijkheden op de begraafplaatsen.
- e. Kindergraven alleen als particuliere kindergraven uitgeven.

Beleidsvoorstel 3:

Activeren begraafcyclus.

- a. Particuliere graven niet meer te verlengen met de termijn van 15 of 20 jaar, maar met 5 of 10 jaar.
- b. Monitoren van het jaarlijks aantal graven waarvan afstand wordt gedaan.

Beleidsvoorstel 4:

Vergroten begraafaanbod door realisering natuurbegraafplaats mogelijk te maken.

- a. Behoeft peilen onder inwoners en belangenbehartigers.
- b. Eventueel locatie bepalen.
- c. Vervolgstappen.

3 Actuele stand begraafbehoefte en – capaciteit

Bij de centrale vragen is onderstaande vraag geformuleerd die de kern vormt van dit hoofdstuk:

- Wat is de huidige stand van zaken van de begraafbehoefte en –capaciteit?

3.1 Uitleg van de berekening

Om een antwoord te krijgen op deze centrale vraag zijn de begraafgegevens van de afgelopen vijf jaar (periode 2010 tot en met 2014) van alle gemeentelijke begraafplaatsen opgevraagd. Hierbij is onderscheid gemaakt in uitgifte van nieuwe graven (met grafrecht voor bepaalde en onbepaalde tijd), bijzettingen in bestaande graven en asbestemmingen. Het gemiddelde van deze periode per begraafsoort vormt de basis van de behoeftebepaling voor de toekomst.

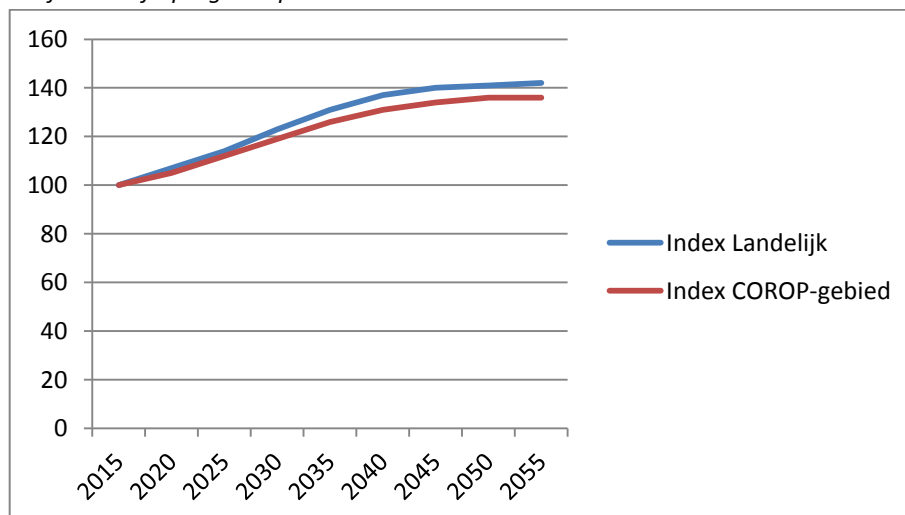
Om de toekomstige begraafbehoefte te bepalen is gebruik gemaakt van de sterfteprognose van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en dan specifiek van het COROP-gebied waarin gemeente Barneveld valt. Het COROP-gebied ('Veluwe') bevat ook de gemeenten Apeldoorn, Barneveld, Ede, Elburg, Epe, Ermelo, Harderwijk, Hatterij, Heerde, Nijkerk, Nunspeet, Oldebroek, Putten, Scherpenzeel, Voorst en Wageningen. In de toegepaste CBS-prognose zijn demografische ontwikkelingen in het gebied verwerkt, zoals enerzijds de vergrijzing van de bevolking en de toename van de gemiddelde leeftijd bij overlijden en anderzijds eventuele (stedelijke) uitbreidingen en de huidige en toekomstige leeftijdsopbouw van de bevolking. Daarmee is de prognose specifiek afgestemd op het genoemde gebied.

De begraafbehoefte is berekend voor de komende 40 jaar (ervaringscijfer van KYBYS, gemiddelde belangstelling van een graf). Het sterftecijfer van het COROP gebied is geprognosticeerd tot 2040; de sterfteprognose van de periode 2040 tot en met 2055 is geëxtrapoleerd met de landelijke index.

Met de gegevens aangeleverd door de gemeente Barneveld en de sterfteprognose van de CBS is de toekomstige behoefte berekend voor een periode van 40 jaar.

Onderstaande grafiek geeft de sterfteprognose weer van het COROP-gebied ('Veluwe') en de landelijke sterfteprognose. Te zien valt dat de landelijke sterfteprognose hoger ligt dan de sterfteprognose in het COROP-gebied.

Grafiek: sterfteprognose periode 2015 – 2055

3.2 Resultaat van de berekening

Op basis van de aangeleverde begraafhistorie, periode 2010 tot en met 2014, en de sterfteprognose van het CBS zijn de berekeningen uitgevoerd. In bijlage B zijn de berekeningen van de capaciteitsbepaling opgenomen. In onderstaande tabellen staan de samenvattingen van de berekeningen weergegeven, waarbij onderscheid is gemaakt tussen capaciteitsbepaling van graven en van asbestemmingen.

Tabel 1: Capaciteitsbepaling graven

Begraafplaats	Totaal aantal graven op de begraafplaats	Aantal uitgegeven graven voor onbepaalde tijd (incl. monumentale graven)	Aantal graven in begraafcyclus	Berekende behoefte aantal graven	Berekend te kort of overcapaciteit	Aantal vrije graven	Zonder maatregelen begraven in periode
De Plantage te Barneveld	6.016	2.306	3.710	4.633	-923	647	2015 - 2019
Diepenbosch te Voorthuizen	3.303	1.755	1.548	2.100	-552	494	2020 - 2024
Kootwijk	454	285	169	128	41	8	direct
Veluwegaard te Kootwijkerbroek	1.688	1.104	584	864	-280	370	2025 - 2029
Westerveld te Terschuur	987	387	600	559	41	400	2035 - 2039

Berekening aantal vrije graven begraafplaats "De Plantage": 522 vrije graven + 125 geruimde graven (nieuwe capaciteit).

In de laatste kolom van tabel 1 staan de perioden weergegeven in welke jaren zonder maatregelen begraven kan worden zonder aanvullende maatregelen te nemen. Deze periode is gebaseerd op het aantal vrije graven dat ter beschikking staat. Uit tabel 1 is af te lezen dat op de begraafplaats te Kootwijk een direct probleem ontstaat gezien het zeer lage aantal vrije graven. Volgens opgave van de gemeente zijn de uitbreidingsmogelijkheden direct beschikbaar (de uitbreiding moet wel ingericht worden).

Op korte termijn zal ook op de begraafplaats "De Plantage" een capaciteitsprobleem ontstaan; op basis van het aantal vrije graven kan zonder maatregelen te nemen begraven worden in de periode 2015 – 2019. Op de overige begraafplaatsen ontstaan achtereenvolgens op de begraafplaatsen "Diepenbosch", "Veluwegaard" en "Westerveld" vanaf 2020 capaciteitstekorten indien geen aanvullende maatregelen genomen worden.

N.B. In het aantal vrije graven is geen onderscheid gemaakt tussen vrije particuliere graven en algemene graven. In de gemeente Barneveld worden algemene graven gemiddeld genomen na 20 jaar geruimd. Het aantal jaarlijkse nieuwe algemene graven is zo laag, dat deze graven nauwelijks of geen invloed hebben op de begraafcapaciteit.

Volgens de berekening ontstaan tekorten aan begraafcapaciteit op de begraafplaatsen "De Plantage", "Diepenbosch" en "Veluwegaard". De tekorten zijn het resultaat van het aantal benodigde graven (berekende behoefte) minus het aantal graven in de begraafcyclus (totaal aantal graven op de begraafplaats minus de graven uitgegeven voor onbepaalde tijd). Graven voor onbepaalde tijd komen niet in aanmerking om te ruimen, omdat aan deze graven geen einddatum aan het recht verbonden is; deze graven tellen niet mee in het aantal graven in de begraafcyclus. Graven in de begraafcyclus zijn graven die in de loop van de tijd vrij komen (deze graven worden niet meer verlengd en/of is afstand gedaan) en opnieuw worden uitgegeven. In hoofdstuk 4 van deze rapportage worden scenario's voor de capaciteitsplanning uiteengezet.

Tabel 2: Capaciteitsbepaling asbestemmingen

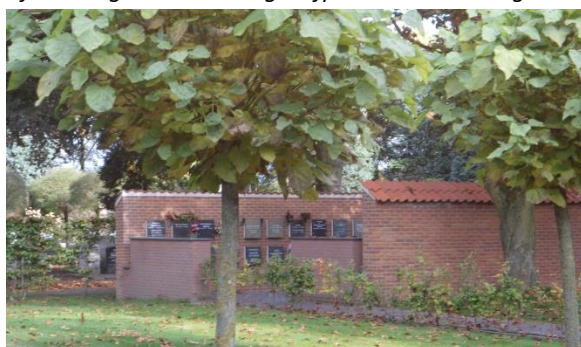
Begraafplaats	Totaal aantal asbestemmingen	Berekende behoefte asbestemmingen	Berekend te kort of overcapaciteit	Aantal vrije asbestemmingen	Zonder maatregelen asbestemmingen uitgeven in periode
De Plantage te Barneveld	109	157	-48	42	2020 - 2024
Diepenbosch te Voorthuizen	15	78	-63	7	2015 - 2019
Kootwijk*	n.v.t.				
Veluwegaard te Kootwijkerbroek*	n.v.t.				
Westerveld te Terschuur*	n.v.t.				

*geen gebruik gemaakt van asbestemmingen; alleen asverstrooiingen

Van de asbestemmingen op de begraafplaatsen wordt weinig gebruik gemaakt; alleen op begraafplaatsen “De Plantage” en “Diepenbosch” zijn asbestemmingen uitgegeven in de vorm van een urnengraf en urnennis. Op de begraafplaats “Diepenbosch” zullen op korte termijn maatregelen getroffen moeten worden om in de behoefte te blijven voorzien, zie tabel 2. Op de begraafplaatsen “Diepenbosch” en Kootwijk is in de afgelopen jaren incidenteel as verstrooid.

Op grond van de richtlijn van het RIVM – tot stand gekomen op basis van uitgevoerde onderzoeken en inventarisaties - adviseert de Inspectie voor de Milieuhygiëne dat bij maximaal 90 verstrooiingen per hectare per jaar er geen aanvullende maatregelen nodig zijn. Hierbij wordt uitgegaan van de eenvoudige beheerwijze dat de belasting van de bodem niet groter is dan de opname door en de afvoer via de aanwezige begroeiing. Gezien het zeer lage aantal asverstrooiingen voldoet de gemeente Barneveld aan deze richtlijn.

Afbeelding: Urnennis begraafplaats “De Plantage”

3.2.1 Aandachtspunten capaciteit begraafplaats “De Plantage”

Grondwater

Op een gedeelte van de begraafplaats “De Plantage” is een grondwaterprobleem. Volgens de Wet op Lijkbezorging mogen overledenen niet in het grondwater begraven worden. Bij de her uitgifte van de graven op dit gedeelte van de begraafplaats levert dit problemen op, omdat de betreffende graven niet uitgegeven kunnen worden met de gewenste diepte (van 2-lagen). Voor graven die ruimte bieden voor één overledene is weinig animo.

De grondwaterstand levert problemen op over een oppervlakte van 6.000 m² oftewel 802 graven (opgave gemeente Barneveld). Indien geen maatregelen worden genomen om de grondwaterstand te verlagen, dan heeft dit een negatieve invloed op de begraafcapaciteit; echtparen worden naast elkaar begraven in plaats van boven/onder elkaar.

Geadviseerd wordt om te onderzoeken op welke wijze de grondwaterstand verlaagd kan worden, zodat op de gehele begraafplaats 2-diep begraven kan worden.

Recentelijke ruiming

Op de begraafplaats “De Plantage” zijn recentelijk (in 2015) graven geruimd. In totaal zijn 125 graven geruimd: 79 algemene graven en 46 particuliere graven. Deze graven liggen op het gedeelte van de begraafplaats waar de grondwaterstand hoog is. De geruimde graven kunnen uitgegeven worden als een 1-diep graf (bij verlagen van de grondwaterstand kan hier weer 2-diep begraven worden).

Afbeelding: Impressie begraafplaats “De Plantage”

3.2.2 Provinciale weg begraafplaats “Diepenbosch” te Voorthuizen

Langs de begraafplaats “Diepenbosch” te Voorthuizen wordt een provinciale weg gerealiseerd. De weg zal strak langs de begraafplaats – aan de zijde van de uitbreiding - worden aangelegd. Bij een eventuele uitbreiding van de begraafplaats zal rekening moeten worden gehouden met de ligging van deze weg of zal worden uitgeweken naar een aangrenzend perceel. In onderstaande luchtfoto staat globaal aangeven waar de provinciale weg wordt aangelegd en waar de mogelijkheid bestaat om een uitbreiding van de begraafplaats te realiseren.

Afbeelding: Begraafplaats “Diepenbosch” te Voorthuizen

3.3 Conclusies

Op basis van de berekende begraafbehoefte kan het volgende geconcludeerd worden:

Graven

- “De Plantage” te Barneveld: zonder aanvullende maatregelen begraven tot periode 2015 – 2019. Berekend tekort van 820 graven in de begraafcyclus.
- “Diepenbosch” te Voorthuizen: zonder aanvullende maatregelen begraven tot 2020 – 2024. Berekend tekort van 552 graven in de begraafcyclus.
- Kootwijk: direct tekort aan begraafcapaciteit (uitbreidingsmogelijkheden direct beschikbaar). In de begraafcyclus zijn voldoende graven; er is een overschot van 41 graven berekend.
- “Veluwegaard” te Kootwijkerbroek: zonder aanvullende maatregelen begraven tot periode 2025 – 2029. Berekend tekort van 280 graven in de begraafcyclus.
- “Westerveld” te Terschuur: zonder aanvullende maatregelen begraven tot periode 2035 – 2039. Berekend tekort van 195 graven in de begraafcyclus.

Asbestemmingen

- “De Plantage” te Barneveld: zonder aanvullende maatregelen asbestemmingen uitgeven tot periode 2020 - 2024. Berekend tekort van 48 asbestemmingen in de begraafcyclus.
- “Diepenbosch” te Voorthuizen: zonder aanvullende maatregelen asbestemmingen uitgeven tot periode 2015 – 2019. Berekend tekort van 63 asbestemmingen in de begraafcyclus.

4 Scenario's capaciteitsplanning

Uit de actuele stand van de begraafbehoefte en –capaciteit (tabel 1) blijkt dat aanvullende maatregelen genomen moeten worden om in de begraafbehoefte te blijven voorzien. Deze maatregelen kunnen getroffen worden in de vorm van ruimen van graven. Hiertoe zijn in overeenstemming met de gemeente de volgende scenario's bepaald:

Scenario 1: Ruimen van algemene graven en particuliere graven voor bepaalde tijd

Scenario 2: Ruimen van algemene graven, particuliere graven voor bepaalde tijd en particuliere graven voor onbepaalde tijd.

Van elke scenario zijn het effect op de begraafcapaciteit en het financiële effect geanalyseerd en de voor- en nadelen beschreven.

In de rapportage wordt de term 'ruimen' toegepast. Bij het ruimen van graven kan onderscheid gemaakt worden in de manier van ruimen: grootschalig ruimen of de stoffelijke resten dieper begraven in hetzelfde graf. In het rapport is dit onderscheid niet gemaakt; in een later stadium zal de gemeente Barneveld besluiten op welke wijze graven geruimd worden.

4.1 Effect op de capaciteit

4.1.1 Scenario1: Ruimen van algemene graven en particuliere graven voor bepaalde tijd

Om in de begraafbehoefte te blijven voorzien kan gekozen om een zogenaamde begraafcyclus tot stand te brengen. Dat wil zeggen dat algemene graven geruimd worden nadat de (gebruiks)termijn is verstreken; in de gemeente Barneveld worden gemiddeld genomen de algemene graven na 20 jaar geruimd. Particuliere graven kunnen geruimd worden als de termijn van het grafrecht niet meer wordt verlengd of als afstand van de grafrechten worden gedaan. De grafrechten van deze particuliere graven vervallen aan de gemeente. De gemeente kan in dat geval besluiten dat deze graven geruimd worden of dat – bij heruitgifte – de stoffelijke resten dieper in het graf worden begraven. Op deze wijze komen periodiek graven vrij ter beschikking voor heruitgifte.

Volgens opgave van de gemeente Barneveld kunnen navolgende graven – in principe – geruimd worden, omdat de termijn is verstreken (algemene graven) of omdat er afstand van de graven is gedaan (hetzij door de graftermijn niet te verlengen of door opzegging van de grafrechten):

Tabel 3: Graven in aanmerking te ruimen

Begraafplaats	Particuliere graven, met afstand	Algemene graven, termijn verstreken	Totaal te ruimen
De Plantage te Barneveld	210	100**	210
Diepenbosch te Voorthuizen	91	50*	91
Kootwijk	8	0	8
Veluwegaard te Kootwijkerbroek	20	50*	20
Westerveld te Terschuur	18	20	38

*voornamelijk kindergraven

**algemene graven gelegen in beeldbepalende groenstrook; deze graven worden niet geruimd

Van de graven waarvan afstand is gedaan op de begraafplaats “De Plantage” liggen van de 210 graven 181 graven op het gedeelte van de begraafplaats waar de grondwaterstand hoog is. Op dit gedeelte worden alleen 1-diep graven uitgegeven. Bij het overlijden een partner wordt bij de uitgifte van een graf ook het naastgelegen graf gereserveerd; de capaciteit wordt hierdoor sneller gebruikt. Indien de hoge grondwaterstand wordt opgelost dan kunnen ook op dit gedeelte van de begraafplaats 2-diep graven worden uitgegeven hetgeen ten goede komt aan de capaciteit (daarnaast geven de inwoners van gemeente Barneveld ook de voorkeur aan 2-diep graven).

Op de begraafplaatsen “Diepenbosch” en “Veluwegaard” zijn het voornamelijk algemene kindergraven die in principe geruimd kunnen worden. Kindergraven worden in de gemeente Barneveld uitgegeven als particuliere graven maar ook als algemene graven.

De grondgedachte van uitgifte van algemene kindergraven is dat de nabestaanden van het overleden kind niet belast hoeven te worden met de zorgen om het graf en ook niet periodiek lastig gevallen moeten worden met het verlengen van het grafrecht. Hierdoor ontstaat een situatie van rechtsongelijkheid aangezien algemene kindergraven naar alle waarschijnlijkheid nooit geruimd worden, omdat dit maatschappelijk gezien veel onrust veroorzaakt en emotioneel beladen is voor de nabestaanden. Dit in tegenstelling tot particuliere kindergraven die (bovengronds) geruimd worden wanneer het grafrecht niet langer verlengd wordt.

Door alle kindergraven nog slechts als particulier graf uit te geven ontstaat er een situatie waarin alle nabestaanden zelf zeggenschap houden over het graf en middels het – al dan niet tegen gereduceerd tarief – periodiek verlengen van het grafrecht aan kunnen geven of voortzetting nog steeds gewenst is. Zo worden niet nodeloos algemene kindergraven in stand gehouden.

In deze rapportage is de aanname gedaan dat algemene kindergraven niet geruimd worden. Geadviseerd wordt om geen algemene kindergraven meer uit te geven.

Beleidsvoorstel:

Genereren voldoende begraafcapaciteit, gerelateerd aan de effecten van een actief ruimingsbeleid (beleidsvoorstel 1).
a. Verlagen grondwaterstand op het probleemdeel op de begraafplaats “De Plantage”, zodat op de gehele begraafplaats 2-diep begraven kan worden. b. Kindergraven alleen als particuliere kindergraven uitgeven.

Indien de graven die in aanmerking komen geruimd zijn, kan begraven worden tot:

Tabel 4: Graven capaciteitsbepaling na ruimen van graven

Begraafplaats	Aantal vrije graven	Zonder maatregelen begraven in periode	Te ruimen graven (algemeen en particulier)	Nieuw aantal vrije graven	Begraven in periode
De Plantage te Barneveld	647	2015 - 2019	210	857	2015 - 2019
Diepenbosch te Voorthuizen	494	2020 - 2024	91	585	2020 - 2024
Kootwijk	8	direct	8	16	2015 - 2019
Veluwegaard te Kootwijkerbroek	370	2025 - 2029	20	390	2025 - 2029
Westerveld te Terschuur	400	2035 - 2039	38	438	2040 - 2049

Uit de tabel valt af te lezen dat op de begraafplaatsen “Westerveld” en te Kootwijk de periode waarin begraven kan worden verlengd is. Op de overige begraafplaatsen zal de ruiming van graven niet het gewenste effect te weeg brengen; de periode waarin begraven kan worden is onveranderd.

Sinds 1970 worden op de begraafplaatsen in Barneveld graven voor bepaalde tijd uitgegeven met de periode van 30 jaar. Na afloop van deze periode kunnen de graven naar eigen keuze verlengd worden met een periode van 5, 10, 15 of 20 jaar. De praktijk heeft uitgewezen dat veel graven na de uitgiftetermijn worden verlengd (vaak voor de maximum termijn). Op de begraafplaats “De Plantage” te Barneveld – op deze begraafplaats vinden de meeste uitvaarten plaats – is in de afgelopen 45 jaar van gemiddeld jaarlijks 5 graven afstand gedaan (het grafrecht is niet verlengd). Deze aantallen zijn te gering om in de begraafbehoefte te voorzien. Namelijk, op de begraafplaats “De Plantage” worden jaarlijks (gemiddeld) 92 nieuwe particuliere graven uitgegeven.

Er is echter wel een trend waargenomen dat het aantal graven waarvan het grafrecht niet wordt verlengd toeneemt. Of deze trend in die mate toeneemt om zonder maatregelen te treffen in de begraafbehoefte te blijven voorzien wordt wellicht duidelijk in 2020. Nabestaanden van graven uitgegeven voor een periode van 30 jaar in 1970 en een verlenging van 20 jaar, worden in 2020 aangeschreven voor een verlenging van de grafrechten; mogelijk verlengt de jongere generatie van nabestaanden de grafrechten niet. Zekerheid hierover bestaat echter niet. Geadviseerd wordt om het aantal niet-verlengingen te monitoren.

Een middel om een snellere begraafcyclus te stimuleren is de verlengingstermijn van 15 of 20 jaar niet meer toe te staan, zodat grafrechten alleen nog met 5 jaar of met 10 jaar verlengd kunnen worden. Deze ruimte valt binnen de wettelijk gestelde grenzen. Nabestaanden worden dan vaker geconfronteerd met de vraag of men het graf nog wil houden. Dit geeft de potentie dat grafrechten niet verlengd worden en dus sneller vrijkomen in de begraafcyclus.

Beleidsvoorstel:

Activeren begraafcyclus.
c. Particuliere graven niet meer te verlengen met de termijn van 15 of 20 jaar, maar met 5 of 10 jaar.
d. Monitoren van het jaarlijks aantal (urnen)graven waarvan afstand wordt gedaan.

Onbekend is of er van asbestemmingen ook afstand is gedaan en dus geruimd kunnen worden. Een uitbreiding van urnenplaatsen neemt in verhouding niet veel ruimte in beslag. Ook hier wordt geadviseerd om te monitoren van hoeveel urnenplaatsen jaarlijks de termijn niet wordt verlengd en dus opnieuw uitgegeven kunnen worden.

Om in de begraafbehoefte te blijven voorzien zullen – op grond van de bekende gegevens - op korte termijn niet voldoende graven vrijkomen doordat graftermijnen worden verlengd. In de volgende tabel is berekend of de begraafplaatsen uitgebreid moeten worden en met hoeveel oppervlakte, ervan uitgaande dat het tekort aan begraafcapaciteit wordt gecompenseerd in de vorm van een uitbreiding en op basis van de huidige kwaliteit en inrichting (huidig bruto grafoppervlakte) en dat graven voor onbepaalde tijd niet meer worden uitgegeven.

Tabel 5: Berekend benodigde extra begraafoppervlakte

Begraafplaats	Aantal graven in begraafcyclus	Berekende behoefte aantal graven	Berekend te kort of overcapaciteit	Bruto grafoppervlak in m2	Benodigd extra oppervlakte / uitbreiding in m2	Uitbreidingsmogelijkheden in m2
De Plantage te Barneveld	3.710	4.633	-923	8,2	7.566	0
Diepenbosch te Voorthuizen	1.548	2.100	-552	9,1	5.050	10.000
Kootwijk	169	128	41	20,1	niet nodig	5.000
Veluwegaard te Kootwijkerbroek	584	864	-280	11,7	3.264	4.710
Westerveld te Terschuur	600	559	41	5,4	niet nodig	5.360

Uit tabel 5 is af te lezen dat op begraafplaatsen “Diepenbosch” en “Veluwegaard” een gedeelte van de totale uitbreidingsmogelijkheden benut kunnen worden om het tekort in de begraafcapaciteit op te vangen. Op de begraafplaatsen “Westerveld” en te Kootwijk zijn geen tekorten berekend; de uitbreidingen zullen niet noodzakelijk zijn.

Bij begraafplaats “De Plantage” is het probleem dat geen uitbreidingsmogelijkheden voorhanden zijn, terwijl de huidige begraafplaats niet toereikend is om de begraafbehoefte op termijn op te vangen. Om niet-voortijdig de begraafplaats “De Plantage” uit te breiden, wordt geadviseerd om het aantal niet-verlengingen te monitoren. Er is een trend waargenomen dat het aantal graven waarvan het grafrecht niet wordt verlengd toeneemt (zie hierboven beschreven).

Indien de grondwaterproblematiek op de begraafplaats “De Plantage” wordt opgelost kan, afhankelijk van de ruimingsmogelijkheden in de toekomst, extra begraafruimte gegenereerd worden. Gebaseerd op het huidige aantal bijzettingen (78% bijzettingen ten opzichte van het gemiddeld aantal nieuwe graven) kan dit circa 625 extra begraafruimte op termijn opleveren (78% van 802 graven).

Een alternatief is begraven in omliggende woonkernen om in de begraafbehoefte te blijven voorzien; de totale uitbreidingsmogelijkheden bieden voldoende ruimte om de berekende begraafbehoefte op te vangen. Dit heeft tot gevolg dat niet in Barneveld begraven kan worden. Gemeente Barneveld zal zich moeten beraden of dit wel wenselijk is.

Bij de berekening van het ‘benodigd extra oppervlakte / uitbreiding’ in tabel 5 is ervan uitgegaan dat op den duur alle graven in de begraafcyclus opnieuw worden uitgegeven doordat het grafrecht niet wordt verlengd. Als dat niet het geval is, dan is een aanvullende uitbreiding niet uitgesloten. Monitoren van het aantal graven welke jaarlijks vrijkomt vanwege het niet verlengen van een grafrecht is noodzakelijk.

Beleidsvoorstel:

Genereren voldoende begraafcapaciteit, gerelateerd aan de effecten van een actief ruimingsbeleid
a. Verlagen grondwaterstand op het probleemdeel op de begraafplaats “De Plantage”, zodat op de gehele begraafplaats 2-diep begraven kan worden. b. Bepalen hoe voorzien wordt in de begraafbehoefte van begraafplaats “De Plantage”: begraven op de overige begraafplaatsen (in omliggende woonkernen) of realiseren uitbreiding. c. Geen graven met grafrechten voor onbepaalde tijd uitgeven. d. Voorbereidingen treffen op het eventueel inrichten van uitbreidingsmogelijkheden op de begraafplaatsen.

Beleidsvoorstel:

Activeren begraafcyclus.
a. Particuliere graven niet meer te verlengen met de termijn van 15 of 20 jaar, maar met 5 of 10 jaar. b. Monitoren van het jaarlijks aantal graven waarvan afstand wordt gedaan.

De uitgifte van algemene graven is dusdanig laag dat deze graven nagenoeg geen effect zullen hebben op de totale begraafcapaciteit. Jaarlijks zijn (gemiddeld) op de begraafplaats “De Plantage” 5 nieuwe algemene graven uitgegeven en op de begraafplaats “Diepenbosch” gemiddeld 2 graven (niet afgerond 1,4 graf per jaar). Met de snellere begraafcyclus van de algemene graven is daarom geen rekening gehouden in de berekeningen.

4.1.2 Scenario 2: Ruimen van algemene graven, particuliere graven voor bepaalde tijd en particuliere graven voor onbepaalde tijd

In voorgaande paragraaf “Scenario 1: Ruimen van algemene graven en particuliere graven voor bepaalde tijd” is gebleken dat jaarlijks van erg weinig graven afstand wordt gedaan. Hierdoor is uitbreiding van de begraafplaatsen onafwendbaar. Om meer (nieuwe) begraafcapaciteit te creëren, is het een mogelijkheid om de belangstelling te toetsen van de graven die uitgegeven zijn voor onbepaalde tijd. Op hoofdlijnen worden onderstaande stappen gevolgd bij dit proces:

- Aanschrijven van de bekende rechthebbenden
- Aanschrijven nabestaanden van overleden rechthebbenden
- Indien aanschrijven niet mogelijk is: bordjes plaatsen bij de graven in onderzoek
- Juridisch onderzoek van oude beheerverordeningen (vaststellen of op juridische gronden mogelijkheden bestaan om graven – bij geen reactie- eventueel te ruimen)
- Inventariseren en vaststellen lijst van graven met historische waarden*

De gemeente kan actief handelen wanneer een rechthebbende is overleden. Door het aanschrijven van de nabestaande(n) van de overledene rechthebbende komt het graf weer onder de aandacht. De vraag kan gesteld worden of er nog belangstelling is voor het graf. Met name bij de oude graven bestaat er meer kans dat er geen belangstelling voor het graf is.

**In een separaat onderzoek zijn door vrijwilligers van de lokale Heemkundekring graven geïnventariseerd met historische waarden. Hierbij zijn criteria toegepast naar het ‘persoonlijke deel’ (de overledene) en het ‘fysiek zichtbare deel’ (het grafmonument). In bijlage D is de werkwijze van de waardebepaling toegelicht.*

Wettelijk gezien mogen graven niet zonder meer geruimd worden. Door aanschrijven van de bekende rechthebbenden en het plaatsen van bordjes wordt de kans geboden om te reageren en het grafrecht ongewijzigd voort te zetten.

Een dergelijk onderzoek geeft geen garantie dat daadwerkelijk afstand van (veel) graven voor onbepaalde tijd wordt gedaan. Daar komt bij dat het nog steeds mogelijk is om een grafrecht voor onbepaalde tijd af te sluiten; rechthebbenden van recent uitgegeven graven zullen naar verwachting geen afstand doen van het graf.

Stel dat van 25% van de uitgegeven graven voor onbepaalde tijd afstand wordt gedaan, dan kan begraven worden tot, zie tabel 6:

Tabel 6: Begraven mogelijk tot periode

Criteria	De Plantage, Barneveld	Diepenbosch, Voorthuizen	Kootwijk	Veluwegaard, Kootwijkerbroek	Westerveld, Terschuur
Aantal graven onbepaalde tijd	2.306	1.755	285	1.104	581
Aantal monumentale graven	834	204	25	211	387
Aantal graven in belangstellingstoets	1.472	1.551	260	893	194
Aanname: 25% afstand n.a.v. belangstellingstoets	368	388	65	223	49
Verlies aantal graven bij heruitgifte graven onbepaalde tijd	75	0	0	0	0
Gecorrigeerd aantal graven bij heruitgifte	293	388	65	223	49
Aantal vrije graven	647	494	8	370	400
Aantal te ruimen graven, bepaalde tijd en algemene graven (tabel 3)	210	91	8	20	38
Totaal aantal graven: vrije en geruimde graven (na belangstellingstoets)	1.150	973	81	613	487
Begraven in periode, na belangstellingstoets (aanname 25% afstand)	2020 - 2024	2025 - 2029	2035 - 2039	2035 - 2039	2045 - 2049
Aantal graven in begraafcyclus, huidig (zie tabel 1)	3.710	1.548	169	584	600
Aantal graven in begraafcyclus, na belangstellingstoets bij 25% afstand	4.003	1.936	234	807	649

Berekening aantal vrije graven begraafplaats “De Plantage”: 522 vrije graven + 125 geruimde graven (nieuwe capaciteit).

In de tabel is af te lezen dat het aantal vrije graven na de belangstellingstoets en na ruimen van graven (algemene graven en graven bepaalde tijd waarvan afstand is gedaan) is toegenomen. Hierbij is een correctie toegepast op het aantal graven van begraafplaats “De Plantage” dat hergebruikt kan worden na ruiming; wegens nieuwe maatvoering van de graven is meer ruimte per graf nodig wat ten koste gaat van het totaal aantal graven.

Tabel 7 laat de berekening zien of een uitbreiding nog noodzakelijk is als graven regelmatig vrijkomen in de begraafcyclus. Hierbij is de aanname gedaan dat er geen graven meer voor onbepaalde tijd worden uitgegeven.

Tabel 7: Berekende benodigde capaciteit na belangstellingstoets

Criteria	De Plantage, Barneveld	Diepenbosch, Voorthuizen	Kootwijk	Veluwegaard, Kootwijkerbroek	Westerveld, Terschuur
Aantal graven in begraafcyclus, na belangstellingstoets bij 25% afstand	4.003	1.936	234	807	649
Berekende behoefte aantal graven (tabel 1)	4.633	2.100	128	864	559
Aantal graven: te kort of overcapaciteit	-630	-164	106	-56	89
Bruto grafoppervlak, in m ²	8,2	9,1	20,1	11,7	5,4
Benodigde extra oppervlakte op de begraafplaats, in m ²	5.164	1.503	overcapaciteit	658	overcapaciteit
Uitbreidingsmogelijkheden, in m ²	geen	10.000	5.000	4.710	5.360

Tabel 7 laat zien dat als nieuwe begraafcapaciteit vrij komt het tekort aan graven afneemt met als gevolg dat minder grote uitbreidingen van de begraafplaatsen noodzakelijk zijn. Op de begraafplaatsen te Kootwijk en “Westerveld” zijn geen tekorten berekend; uitbreiding is niet nodig. Op de begraafplaats “Veluwegaard” wordt een zo klein tekort berekend (56 graven), dat een inbreiding van graven op de begraafplaats wellicht tot de mogelijkheden behoort om in de begraafbehoefte te voorzien.

Op begraafplaats “De Plantage” blijft nog het probleem bestaan dat geen uitbreidingsmogelijkheden voorhanden zijn, terwijl de huidige begraafplaats niet toereikend is om de begraafbehoefte op termijn op te vangen. Om niet-voortijdig de begraafplaats “De Plantage” uit te breiden, wordt geadviseerd om het aantal niet-verlengingen te monitoren. Er is een trend waargenomen dat het aantal graven waarvan het grafrecht niet wordt verlengd toeneemt. Of deze trend in die mate toeneemt dat zonder maatregelen te treffen in de begraafbehoefte kan blijven voorzien wordt wellicht duidelijk vanaf 2020 (zie ook in scenario 1). Zekerheid hierover bestaat echter niet. Geadviseerd wordt om het aantal niet-verlengingen te monitoren. Een alternatief is begraven in omliggende woonkernen om in de begraafbehoefte te blijven voorzien.

Beleidsvoorstel:

Toepassen ruimingsbeleid scenario 2: Ruimen van algemene graven, particuliere graven voor bepaalde tijd en particuliere graven voor onbepaalde tijd.
a. Intensiveren van het huidige ruimingsbeleid: graven ruimen of (op verzoek van rechthebbende en op eigen kosten) de stoffelijke resten dieper begraven (per graf). b. In gang zetten belangstellingstoets voor graven voor onbepaalde tijd. c. Informeren uitvaartverzorgers en inwoners betreffende de belangstellingstoets.

Beleidsvoorstel:

Activeren begraafcyclus.
a. Particuliere graven niet meer te verlengen met de termijn van 15 of 20 jaar, maar met 5 of 10 jaar. b. Monitoren van het jaarlijks aantal graven waarvan afstand wordt gedaan.

Beleidsvoorstel:

Genereren voldoende begraafcapaciteit, gerelateerd aan de effecten van een actief ruimingsbeleid (beleidsvoorstel 1).
a. Geen graven met grafrechten voor onbepaalde tijd uitgeven.

4.2 Financiële effecten van de scenario's

Om de financiële effecten van de verschillende scenario's onderling beter te vergelijken, is gekozen om in deze paragraaf de scenario's simultaan te analyseren. De scenario's zijn:

1. Ruimen van algemene graven en particuliere graven voor bepaalde tijd
2. Ruimen van algemene graven, particuliere graven voor bepaalde tijd en particuliere graven voor onbepaalde tijd

4.2.1 Inrichten uitbreiding

In paragraaf 4.1 is gebleken dat de huidige oppervlakte van de begraafplaatsen niet toereikend is om in de begraafbehoefte te blijven voorzien. Afhankelijk van het scenario zullen in meer of mindere mate de uitbreidingsmogelijkheden aangewend moeten worden. Per scenario is berekend hoe groot de oppervlakte van de uitbreiding moet zijn om zonder problemen te blijven begraven. In tabel 8 zijn deze aantallen opgenomen. Op basis van de werkelijke kosten van 2014 is een berekening gemaakt wat de jaarlijkse kosten per scenario zullen zijn voor het totale beheer van alle begraafplaatsen. Op de onderste regel van tabel 8 staan de investeringskosten vermeld (op basis van het kengetal van KYBYS) voor het inrichten van de uitbreidingen.

De werkelijke operationele kosten per graf en per m² zijn als volgt berekend:

Jaarrekening 2014	Werkelijke kosten	Per graf/m ²
Reguliere kosten, inclusief salariskosten	€ 606.509,08	
Tractiekosten (materieel)	€ 58.635,23	
Totale kosten	€ 665.144,31	
Huidig aantal graven	12.426	€ 53,53
Huidig oppervlakte begraafplaatsen	142.850	€ 4,66

Tabel 8: Berekende kosten per scenario (afgeronde bedragen)

Begraafplaats	Huidige oppervlakte begraafplaatsen	Uitbreidingsmogelijkheden	Scenario 1	Scenario 2
De Plantage te Barneveld	58.816	0	7.566	5.164
Diepenbosch te Voorthuizen	43.735	10.000	5.050	1.503
Kootwijk	9.982	5.000	niet nodig	niet nodig
Veluwegaard te Kootwijkerbroek	22.717	4.710	3.264	658
Westerveld te Terschuur	7.600	5.360	niet nodig	niet nodig
Totalen	142.850	25.070	15.880	7.325
Huidige kosten - jaarrekening 2014			€ 665.144	€ 665.144
Extra jaarlijkse kosten - op basis van werkelijke kosten 2014 à € 4,66 p/m ² (bij gelijkblijvend prijsniveau)			€ 73.941	€ 34.107
Totale reguliere kosten na uitbreiding, prijspeil 2014			€ 739.085	€ 699.251
Eenmalige investering <i>indien</i> aankoop grond t.b.v. uitbreiding "De Plantage"			PM	-
Eenmalige investering inrichting van de uitbreiding à € 90,-- p/m ² (kengetal KYBYS)			€ 1.429.200	€ 659.250

Uit tabel 8 valt af te lezen dat de jaarlijkse kosten bij scenario 1 voor het totale beheer van de begraafplaatsen van € 665.144,-- in 2014 (werkelijke kosten) oploopt tot € 739.085,-- in 2054. De jaarlijkse kosten bij scenario 2 lopen op tot € 699.251,-- in 2054.

In de tabel staan de bedragen genoemd voor het inrichten van de uitbreidingen uitgaande van het kengetal van KYBYS van € 90,-- per m². In dit kengetal is niet de aankoop van de grond meegerekend die nodig is indien de gemeente besluit de begraafplaats “De Plantage” uit te breiden (advies: monitoren aantal graven dat vrij komt wegens niet-verlengen grafrecht alvorens de begraafplaats uit te breiden).

4.2.2 Ruimen van graven

In tabel 9 staat hoeveel graven geruimd worden ingeval van toepassing van scenario 1 of scenario 2. Vervolgens staan in tabel 10 welke kosten met welke ruimingsvorm gemoeid zijn.

Tabel 9: Aantal te ruimen graven

Begraafplaats	Te ruimen algemene graven en particuliere graven met afstand (zie ook tabel 3)	Aanname: 25% afstand van graven onbepaalde tijd (zie ook tabel 6)	Totaal te ruimen graven
	Scenario 1		Scenario 2
De Plantage te Barneveld	210	368	578
Diepenbosch te Voorthuizen	91	388	479
Kootwijk	8	65	73
Veluwegaard te Kootwijkerbroek	20	223	243
Westerveld te Terschuur	38	49	87
Totalen	367		1.460

Tabel 10: Ruimingskosten op basis van kengetallen

Ruimingskosten	Grootschalig ruimen 367 graven te ruimen	Dieper begraven 367 graven te ruimen	Grootschalig ruimen 1.460 graven te ruimen	Dieper begraven 1.460 graven te ruimen
	Scenario 1	Scenario 1	Scenario 2	Scenario 2
Totaalbedrag	€ 40.370	€ 44.040	€ 160.600	€ 175.200

Gehanteerde kengetallen:

- Grootschalig ruimen van graven: € 110,-- per graf
- Stoffelijke resten dieper begraven: € 120,-- per graf

Grootschalig ruimen

Bij grootschalig ruimen worden meerdere graven in korte tijd geruimd, waarbij de stoffelijke resten veelal in een verzamelgraf worden begraven. Voordeel van grootschalig ruimen is dat veel/meerdere graven gelijktijdig vrij komen voor heruitgifte en dat de mogelijkheid bestaat om een grafrij of grafveld opnieuw in te richten (om bijvoorbeeld een graf eenvoudiger machinaal te bereiken). Nadeel is dat grootschalig ruimen een voorfinanciering vergt, zonder dat hier direct inkomsten tegenover staan. De ruimingskosten kunnen verdisconteerd in het tarief voor het grafrecht worden terugverdiend.

Stoffelijke resten dieper begraven

Op het moment dat een graf opnieuw wordt uitgegeven, worden de stoffelijke resten dieper in het graf begraven waardoor nieuwe grafruimte ontstaat voor de recent overledene. Voordeel is dat kosten voor het dieper begraven 'direct' worden betaald omdat er een nieuw grafrecht is afgesloten waarvoor een lege is verschuldigd; begrotingstechnisch brengen deze kosten een minimale discrepantie te weeg. Nadeel is dat er geen of nauwelijks mogelijkheden bestaan om een grafveld opnieuw in te richten.

4.3 Conclusies

De conclusies van het effect op de capaciteit en financiële consequenties en de voor- en nadelen van de scenario's staan naast elkaar in de volgende tabel, zodat een vergelijking tussen de scenario's mogelijk is.

	Scenario 1 Ruimen van algemene graven en particuliere graven voor bepaalde tijd	Scenario 2 Ruimen van algemene graven, particuliere graven voor bepaalde tijd en graven voor onbepaalde tijd
Effect van het ruimen van graven op de begraafplaatsen		
	Verdeeld over de begraafplaatsen kunnen per direct 367 graven geruimd worden (afstand gedaan of algemene graven).	Indien ruimen van 25% van de uitgegeven graven voor onbepaalde tijd (afstand n.a.v. belangstellingstoets) dan kunnen totaal 1.460 graven geruimd worden, naast de ruiming van de algemene graven en particuliere graven met afstand.
	Ruimen van dit aantal graven voorziet op korte termijn niet in de begraafbehoefte op de begraafplaats (met uitzondering van begraafplaatsen Kootwijk en "Westerveld").	Ondanks ruimen van 25% van de uitgegeven graven voor onbepaalde tijd dan zijn de eerste capaciteitsproblemen op de begraafplaats "De Plantage" in 2025 te verwachten.
	Uit de praktijk blijkt dat jaarlijks van te weinig graven afstand wordt gedaan om in de begraafbehoefte te blijven voorzien (gemiddeld van 5 graven per jaar wordt afstand gedaan).	Het berekende capaciteitstekort is geslonken ten opzichte van het huidige berekende capaciteitstekort.
	Inrichting van delen van de uitbreidingsmogelijkheden is onvermijdbaar.	Uit de praktijk blijkt dat jaarlijks van te weinig graven afstand wordt gedaan om in de begraafbehoefte te blijven voorzien.
	Begraafplaats "De Plantage" heeft geen uitbreidingsmogelijkheden, terwijl daar de problemen het grootst zijn.	Uitbreiding verdeeld over de begraafplaatsen is noodzakelijk.
Financiële effect van het scenario		
	Extra beheerkosten wegens uitbreiding begraafplaatsen € 73.941,--.	Extra beheerkosten wegens uitbreiding begraafplaatsen € 34.107,--.
	Kosten inrichting uitbreiding € 1.429.200 ,--	Kosten inrichting uitbreiding € 659.250 ,--
	Kosten grootschalig ruimen € 40.370,-- (€ 110,-- per graf)	Kosten grootschalig ruimen € 160.600,-- (€ 110,-- per graf)
	Kosten stoffelijke resten dieper begraven € 44.040,-- (€ 120,-- per graf)	Kosten stoffelijke resten dieper begraven € 175.200,-- (€ 120,-- per graf)

Voor- en nadelen van het scenario		
	Scenario 1	Scenario 2
Voordelen	Particuliere graven voor bepaalde tijd worden alleen geruimd als de grafrechten zijn opgezegd.	Particuliere graven voor bepaalde tijd worden alleen geruimd als de grafrechten zijn opgezegd.
	Algemene graven hebben geen grafrechten en worden na circa 20 jaar geruimd worden.	Algemene graven hebben geen grafrechten en worden na circa 20 jaar geruimd.
	Begraafcyclus wordt in gang gezet; ervaringscijfer geeft een gemiddelde belangstelling voor een graf van 40 jaar.	Begraafcyclus wordt in gang gezet; ervaringscijfer geeft een gemiddelde belangstelling voor een graf van 40 jaar.
	Voldoende begraafcapaciteit, door aanwenden uitbreidingsmogelijkheden.	Minder graven voor onbepaalde tijd te onderhouden.
		Minder aanspraak op de uitbreidingsmogelijkheden doordat meer begraafcapaciteit vrijkomt op de bestaande begraafplaats.
		Niet veel extra beheerkosten (€ 34.107,--) wegens extra begraafcapaciteit.
		Graven met monumentale waarde zijn bekend.
Nadelen	Administratie moet actueel zijn; leidraad voor het ruimen van graven.	Onderzoek naar de belangstelling van graven voor onbepaalde tijd is een administratief intensief traject (actuele administratie).
	Meer onderhoud omdat uitbreiding onvermijdelijk is en dus hogere jaarlijkse kosten voor het beheer van de begraafplaatsen.	Onderzoekperiode duurt minimaal 1 jaar; daarna pas zekerheid wat het resultaat is van het onderzoek.
		Bij geen reactie zal de gemeente een besluit moeten nemen of de grafrechten eenzijdig worden opgezegd.
		Mogelijkheid dat nabestaande achteraf wordt geconfronteerd met geruimd graf (bij geen reactie).

5 Graven onbepaalde tijd

In dit hoofdstuk wordt antwoord gegeven op de centrale vraag:

- Wat zijn de gevolgen indien geen graven voor onbepaalde tijd meer worden uitgegeven?

In de gemeente Barneveld bestaat de mogelijkheid om een grafrecht voor onbepaalde tijd af te sluiten. Gemiddeld (periode 2010 -2014) zijn jaarlijks in totaal 15 graven met grafrechten voor onbepaalde tijd uitgegeven. In onderstaande tabel staat weergegeven in welke mate de graven voor onbepaalde tijd deel zullen uitmaken van de totaal benodigde begraafcapaciteit.

Tabel: Geprognosticeerde aantal graven onbepaalde tijd

Begraafplaats	Gemiddeld aantal graven onbepaalde tijd uitgegeven (periode 2010 - 2014)	Op basis van sterfteprognose loopt het aantal graven onbepaalde tijd op in 2054 tot aantal graven:	Huidig aantal uitgegeven graven voor onbepaalde tijd	Aantal graven voor onbepaalde tijd loopt op in 2054 tot	Totaal aantal graven op de begraafplaats	Percentage graven onbepaalde tijd op de begraafplaats
De Plantage te Barneveld	7	334	2.306	2.640	5.994	44,0%
Diepenbosch te Voorthuizen	4	216	1.755	1.971	3.303	59,7%
Kootwijk	0	10	285	295	454	64,9%
Veluwegaard te Kootwijkerbroek	1	69	1.104	1.173	1.688	69,5%
Westerveld te Terschuur	2	108	623	731	987	74,1%
TOTAL	15	736	6.073	6.809	12.426	

Uit de tabel is af te lezen dat bij voortzetten van grafrechten voor onbepaalde tijd het aandeel van graven voor onbepaalde tijd behoorlijk oploopt ten opzichte van de huidige capaciteit. Uitbreiden van de begraafplaatsen zal onvermijdelijk zijn, doordat steeds minder graven in de begraafcyclus terecht komen en daardoor in aanmerking komen om te zijner tijd opnieuw uit te geven.

Op korte termijn zal het niet meer uitgeven van graven voor onbepaalde tijd een effect hebben op de inkomsten. Dit effect is berekend in de volgende tabel. Basis voor de berekening is de tarieventabel 2014 en het gemiddeld aantal uitgegeven graven voor onbepaalde tijd in de periode 2010 – 2014.

Tabel: Effect op de exploitatie

Begraafplaats	Gemiddeld aantal graven onbepaalde tijd uitgegeven	Tarief grafrecht onbepaalde tijd, tarieventabel 2014	Inkomsten grafrecht onbepaalde tijd	Tarief grafrecht bepaalde tijd (3-diep), tarieventabel	Inkomsten indien grafrecht bepaalde tijd	Vershil / afname van inkomsten
De Plantage te Barneveld	7	€ 5.150	€ 35.020	€ 1.800	€ 12.240	€ 22.780
Diepenbosch te Voorthuizen	4	€ 5.150	€ 22.660	€ 1.800	€ 7.920	€ 14.740
Kootwijk	0	€ 5.150	€ 1.030	€ 1.800	€ 360	€ 670
Veluwegaard te Kootwijkerbroek	1	€ 5.150	€ 7.210	€ 1.800	€ 2.520	€ 4.690
Westerveld te Terschuur	2	€ 5.150	€ 11.330	€ 1.800	€ 3.960	€ 7.370
Vershil / afname van inkomsten						€ 50.250
Begrote inkomsten (begroting 2016 - 2019)						€ 690.100
Begrote inkomsten, indien geen graven voor onbepaalde tijd worden uitgegeven						€ 639.850

Volgens begroting (vanaf 2016) is de kostendekkenheid van de begraafplaatsen 111,6 %
Op basis van de berekening in bovenstaande tabel, zal de kostendekkendheid 103,5% zijn.

Voor- en nadelen bij stoppen van uitgifte van graven voor onbepaalde tijd:

Voordelen:

- Alle nieuw uit te geven graven komen op den duur in de begraafcyclus; graven waarvan afstand wordt gedaan worden opnieuw uitgegeven.
- Claim op de beschikbare ruimte van graven voor onbepaalde tijd neemt niet toe.
- Regelmatig inkomsten bij verlengen van grafrechten.

Nadelen:

- Inkomstenderving te verwachten doordat een grafrecht voor graven bepaalde tijd aanzienlijk goedkoper zijn.
- Productdifferentiatie neemt af (eventueel op te vangen door opening natuurbegraafplaats).
- Minder alert op toekomstige historie op de begraafplaats.

5.1 Conclusies

- Voortzetten van uitgifte van graven met een graftermijn voor onbepaalde tijd claimt een groot deel van de begraafcapaciteit.
- Uitbreiden van de begraafplaatsen is onvermijdelijk; minder graven komen in de begraafcyclus.
- Stopzetten van de graven voor onbepaalde tijd genereert minder inkomsten dan begroot.

Beleidsvoorstel:

Genereren voldoende begraafcapaciteit, gerelateerd aan de effecten van een actief ruimingsbeleid (beleidsvoorstel 1).

Geen graven met grafrechten voor onbepaalde tijd uitgeven.
--

6 Mogelijkheden natuurbegraafplaats

6.1 Aanleiding

De gemeente Barneveld wil informatie inwinnen over natuurbegraven of begraven in de natuur met als achterliggend doel de dienstverlening te vergroten. Onduidelijk is of er mogelijkheden bestaan voor natuurbegraven binnen de gemeentelijke grenzen en wat (vooraf) geregeld moet worden om natuurgraven aan de huidige voorzieningen van lijkbezorging toe te voegen. Deze beschrijving is een eerste aanzet voor aandachtspunten voor een eventuele uitgifte van natuurgraven.

6.2 Definitie natuurgraven

Wat is nu precies natuurbegraven? Waarom kiezen mensen voor begraven in de natuur? De grondgedachte is teruggave aan de natuur. Men wil zijn/haar lichaam teruggeven aan de natuur. Overwegingen kunnen zijn: de bewustwording van de natuur, binding met natuur, stilte, afwijkend van traditionele begraafplaatsen, graftermijn, herinneringen aan het gebied e.d. De opinie is dat begraven in de natuur plaatsvindt in een bestaand bos/natuurgebied en dus niet een begraafplaats die op natuurlijke wijze is ingericht (waar mensen de inrichting hebben bepaald).

Met de uitgifte van natuurgraven is de beheerder in staat de bestaande natuur te handhaven en mogelijk te versterken. Bij natuurbegraafplaatsen staat de natuur centraal. Op veel natuurbegraafplaatsen worden natuurgraven uitgegeven voor bepaalde tijd met een graftermijn van 50 jaar. Op sommige natuurbegraafplaatsen worden zelfs grafrechten voor onbepaalde tijd uitgegeven. In beide gevallen wordt in principe niet geruimd en blijft een stoffelijk overschot eeuwig verbonden met de natuur. Voorop staat dat de natuur gedurende lange periode blijft geborgd en zo min mogelijk wordt belast.

6.3 Aandachtspunten uitgifte natuurgraven

Grafrechten:

Zoals in de definitie al staat, worden ook op natuurbegraafplaatsen verschillende termijnen uitgegeven van de graven. De graftermijnen lopen sterk uiteen: van 10 jaar tot eeuwig durend grafrecht. De Wet op Lijkbezorging maakt geen onderscheid tussen begraven in de natuur of 'traditioneel' begraven van overledenen. De Wet maakt het mogelijk om grafrechten uit te geven voor een minimale termijn van 10 jaar. Grafrechten mogen steeds verlengd worden met tenminste 5 jaar en maximaal 20 jaar (zie art. 28 Wlb). De houder van de begraafplaats kan in een eigen reglement een aangepaste grafrechtstermijn en een verlengingstermijn vaststellen mits deze niet in strijd is met de wettelijk vastgestelde termijnen. Daarmee geeft de Wet ook ruimte om graven voor langere termijn uit te geven of voor onbepaalde tijd.

Tevens is de houder van de begraafplaats vrij om een keuze te maken in de soort lijkbezorging: (grond)graven of urnengraven of een mix van beide lijkbezorgingen. Urnengraven hebben in die zin meer voordeel doordat de natuur bij het plaatsen van een urnengraf in mindere mate wordt verstoord.

In het eerder gerefereerde overzicht van Monuta staan tevens bedragen voor de grafrechten genoemd. In het overzicht variëren de bedragen tussen € 1.190,-- en € 12.900,--; afhankelijk van de duur van het grafrecht. De kostprijs van het grafrecht wordt mede bepaald door kosten als:

- De hoogte van de kapitaallasten: aanschaf perceel;
- Aanbrengen van voorzieningen: parkeerterrein, toiletten, aula
- Initieële inrichtingskosten: ontwerp (bepalen van de plekken voor de graven), dunnen van het perceel, aanleg van paden;
- Administratiekosten;

- Onderhoudskosten.

Overigens vertegenwoordigt het overzicht van Monuta niet alle natuurbegraafplaatsen in Nederland; momenteel zijn er 12 natuurbegraafplaatsen in Nederland. (Gezien recente ontwikkelingen is te verwachten dat het aantal natuurbegraafplaatsen in Nederland toe zal nemen.) Onderling zijn ook verschillen in het aantal grafsoorten en graflagen. Bij sommige natuurbegraafplaatsen worden naast particuliere (urnen)graven ook algemene graven uitgegeven, waarbij het algemene graf onderdeel kan zijn van een combinatie van meerdere algemene graven. Op dit punt schrijft de Wet als enige restrictie voor dat de uitgifte van graven op zodanige wijze dient plaats te vinden, dat graven voor tenminste 10 jaren ongeroerd kunnen blijven liggen om daarmee een ongestoorde wettelijke grafrust te garanderen.

Gemeente Barneveld geeft op de gemeentelijke 'traditionele' begraafplaatsen nog graven uit voor onbepaalde tijd. Door de gemeente wordt overwogen om deze grafrechten niet meer uit te geven en beoogt daardoor een hogere snelheid in de begraafcyclus. Namelijk, graven voor onbepaalde tijd uitgegeven op een traditionele begraafplaatsen drukken zwaar op de beschikbare capaciteit. Door het aanbieden van graven voor onbepaalde tijd op een natuurbegraafplaats zou de gemeente toch in de dienstverlening blijven voorzien, zonder dat dit drukt op de capaciteit op de traditionele begraafplaats.

Grafmonumenten:

Het toestaan van grafmonumenten of het juist niet toestaan van grafmonumenten is geheel vrij aan de houder van de natuurbegraafplaats. Ook is de houder van de natuurbegraafplaats vrij in het toestaan van de soorten materialen. Veelal worden natuurlijke materialen toegepast, zodat de grafmonumenten de authentieke bosfeer zo min mogelijk verstoren. Het is ook mogelijk om een gedenkboom aan een graf toe te wijzen/te planten of een graf te markeren met een gps-coördinaat; het graf is na verloop van tijd niet meer zichtbaar maar is toch op te sporen. Onderstaande afbeeldingen geven een indruk van de toegepaste grafmonumenten op natuurbegraafplaatsen.

Afbeeldingen grafmonumenten op natuurbegraafplaatsen:

Onderhoud:

Het onderhoud op een natuurbegraafplaats is veel minder intensief dan het onderhoud op een 'traditionele' begraafplaats; op de natuurbegraafplaats wordt de vegetatie en de natuur aan het beloop over gelaten. Geheel onderhoudsvrij kan een natuurbegraafplaats niet beheerd worden. Onderstaand een overzicht van onderhoudswerkzaamheden op een natuurbegraafplaats:

- Regelmatig dunnen van het perceel;
- In stand houden van de natuur;
- Onderhoud wegens veiligheidsaspecten;
- Onderhoud/vervangen van voetpaden;
- Onderhoud/vervangen van parkeervoorziening;
- Ruimen gedumpt vuil;
- Overig: monitoren/karteren graven, rondleiden van bezoekers.

Inrichting:

Wat zijn de criteria betreffende de dichtheid van de graven als men spreekt van natuur begraven? Naar aanleiding van de maatschappelijke vraag naar natuurgraven, heeft Alterra (Wageningen) een onderzoek gedaan naar de mogelijke risico's en consequenties op milieu en op ecologisch en juridisch vlak met als uitgangspunt dat zo milieu- en natuurvriendelijk wordt begraven en verstrooid, en dat daarbij ook de natuur- en landschapsbeleving zo min mogelijk wordt verstoord. In de rapportage van Alterra (Alterra-rapport 1789, 2009) staan uitgangspunten beschreven die als basis kunnen worden gehanteerd.

De criteria uit de rapportage Alterra zijn op hoofdlijnen:

1. Uitgaand van de vergelijking met begraafplaatstypen: aantal graven minder dan 200 per ha;
Op grond van motivatie/beweegredenen om voor natuurbegraven te kiezen, wordt in dit criterium getracht het onderscheid natuurbegraafplaats versus parkbegraafplaats verder aan te scherpen.
2. Uitgaand van ideële overwegingen: gemiddeld aantal graven 100 graven per ha;
In dit criterium wordt ervan uitgegaan dat de begraafplaats aansluit bij natuurlijke patronen en processen. Als referentie wordt aangenomen één graf per elke uitgegroeide boom.
3. Uitgaand van verstoorde oppervlakte: gemiddelde afstand tussen de graven is minder dan 14 m.
In dit criterium wordt uitgegaan van de relatieve oppervlakte die door begraven verstoord wordt.

Gesteld kan worden dat de dichtheid van de graven volgens de criteria variëren tussen zeer ruimtelijk tot meer beperkte ruimte (van minimaal 50 m tot minder van 14 m tussen de graven). Afhankelijk van de beschikbare ruimte voor de natuurbegraafplaats kan een keuze tussen de criteria worden gemaakt.

De criteria uit de rapportage van Alterra zijn opgesteld vanuit het oogpunt dat zo milieu- en natuurvriendelijk wordt begraven. In het bij de Wet behorende Besluit op de Lijkbezorging staan bepalingen opgenomen die onder andere de fysieke inrichting van de begraafplaats reguleren die aansluit bij de 'traditionele' begraafplaatsen. In Art. 5 staat beschreven dat de afstanden van de graven onderling tenminste 30 centimeter bedragen, en dat de bovenste kist steeds is afgedekt met een laag van 65 centimeter grond. De graven bevinden zich daarbij steeds 30 centimeter boven de gemiddeld hoogste grondwaterstand. In Art. 6 wordt bepaald dat de afstand tot de erfscheiding tenminste 1 meter bedraagt.

De afmetingen die genoemd staan in het Besluit op de Lijkbezorging zijn ook van toepassing indien (ook) urnengraven worden uitgegeven. Het is denkbaar dat er behoefte bestaat om urnengraven uit te geven op de natuurbegraafplaats. Zeker gezien dat landelijk het aantal crematies in de afgelopen jaren enorm is toegenomen. Volgens de rapportage van Alterra heeft het begraven van urnen dezelfde ingreep op de

natuur als begraven van stoffelijke overschotten; de verstoring van bodem en vegetatie door graven en dichten van een crematiegraf is echter beperkter van omvang.

Ten aanzien van de inrichting van begraafplaatsen bestaat geen andere wet dan de Wet op Lijkbezorging. Er bestaat geen nadere regelgeving van planologische en ruimtelijke aard binnen de Wet op de Lijkbezorging dan de voorgaand aangehaalde passages.

Een ander aspect bij de inrichting van een natuurbegraafplaats is de functie van recreatie van het bos. Veel mensen maken gebruik van de natuur die ter beschikking staat. Zo zal er een goede balans moeten zijn tussen enerzijds recreatie (zoals paardrijden, mountainbiken, hardlopen, wandelen, padvinderij enz.) en anderzijds functioneel gebruik: een natuurbegraafplaats met de piëteit voor de begraven overledenen. Een natuurbegraafplaats beoogt een autonome groei van de natuur die mogelijk beperkt wordt door recreatie.

6.4 Mogelijkheden voor natuurgraven in Barneveld

6.4.1 Geschikte locaties

Locaties die geschikt zijn voor natuurbegraven voldoen minimaal aan de eisen die het Besluit op de lijkbezorging aan de fysieke inrichting van een begraafplaats stelt. De gemiddelde hoogste grondwaterstand is hierin een bepalende factor. Om te kunnen begraven (in beginsel 1-diep) dient deze grondwaterstand minimaal 1,45 meter onder het maaiveld te liggen.

Daarnaast is de samenstelling van de bodem van belang: het lijkverteringsproces vraagt om een bodem die voldoende lucht- en waterdoorlatend is. Zanderige bodems zonder storende lagen zijn hiervoor geschikt. Een bodem die bestaat uit klei en veen belemmert de lijkvertering.

Omdat bij een natuurbegraafplaats de natuur centraal staat, is de mogelijkheid om bestaande natuur te behouden of versterken een belangrijke factor. Een natuurbegraafplaats sluit daarom bij voorkeur aan op bestaande natuur of wordt gerealiseerd in een natuurgebied.

Het ruimtebeslag is sterk afhankelijk van de typologie van de begraafplaats die uit de Alterra criteria volgt en de gewenste capaciteit van de begraafplaats.

6.4.2 Kansen in Barneveld

6.4.2.1 Uitbreiding bij bestaande begraafplaats

Gemeente Barneveld beschikt bij vier begraafplaatsen over uitbreidingsmogelijkheden. Een uitbreidingsperceel kan bestemd worden als natuurbegraafplaats, wanneer de bodem en de grondwaterstand een goede lijkvertering mogelijk maken en het perceel aansluit op natuur in de directe omgeving.

De begraafplaatsen met uitbreidingsmogelijkheden zijn op grond van deze criteria beoordeeld.

Voor de bodem en het grondwater is gebruik gemaakt van ondergrondgegevens van TNO Geologische Dienst Nederland en het bodemkundig informatiesysteem (BIS) van Wageningen UR. De beschrijvingen van boormonsters in de nabijheid van de begraafplaatsen en bodemkaarten ter plaatse van de begraafplaatsen vormen de bron voor de analyse.

De aansluiting op natuur in de directe omgeving is met behulp van de topografische kaart en luchtfoto's bepaald.

Onderstaande tabel geeft de resultaten van de beoordeling weer. De grondwatertrap is hierin de maat voor de grondwaterstand. Locaties met grondwatertrap VIII hebben een gemiddelde hoogste grondwaterstand die meer dan 1,4 meter onder het maaiveld ligt. Deze locaties zijn zonder aanvullende maatregelen, dus zonder ingrijpen in de natuurlijke processen, geschikt voor begravingen. Bij lagere grondwatertrappen is dit niet het geval.

Begraafplaats	Oppervlakte uitbreiding	Bodem	Grondwatertrap	Aansluiting op natuur
Diepenbosch	10.000 m ²	matig fijn zand	IIIb-VI	nee
Kootwijk	5.000 m ²	matig fijn zand	VIII	ja
Veluwegaard	4.710 m ²	matig fijn zand	IIIb-VI	nee
Westerveld	5.360 m ²	matig fijn tot matig grof zand	VI	nee

Uit de beoordeling blijkt dat de uitbreiding van begraafplaats Kootwijk geschikt is voor natuurbegraven. De locatie voldoet aan de criteria voor bodem en grondwater. Bovendien onderscheidt deze locatie zich door de aansluiting op bestaande natuur; de overige begraafplaatsen grenzen aan agrarisch gebied.

Afhankelijk van de typologie van natuurbegraafplaats kan de uitbreiding van begraafplaats Kootwijk voorzien in 25 tot 100 graven.

6.4.2.2 Nieuwe natuurbegraafplaats

Als alternatief voor het gebruik van bestaande uitbreidingsmogelijkheden kan gemeente Barneveld een nieuwe natuurbegraafplaats stichten. Ook in dit geval zijn bodem, grondwaterstand en natuur bepalende factoren en kaderen het zoekgebied.

Barneveld wordt gevormd door de stuwwallen van de Veluwe en de Utrechtse Heuvelrug aan de oostzijde en door de Gelderse vallei in het westen. De hooggelegen Veluwe, een natuurgebied met agrarische enclaves, bestaat uit arme zandgronden. De vallei heeft een agrarisch karakter en huisvest de stedelijke zone. De bodem bestaat uit rijke klei- en veengronden met zandruggen.

Het Veluws natuurgebied biedt daarom de meeste kansen voor natuurbegraven. De bodem en grondwaterhuishouding zijn geschikt en er zijn mogelijkheden om in de natuur te begraven of om landbouwgronden om te vormen tot een natuurbegraafplaats om in aansluiting op bestaande natuur nieuwe natuur te creëren.

Omdat het Veluws natuurgebied voor het overgrote deel in handen is van particuliere grondeigenaren en terreinbeherende instanties, kan het verwerven van gronden door de gemeente een obstakel vormen. In lijn met de structuurvisie buitengebied is het zoeken naar samenwerking om dit initiatief te realiseren een kansrijker scenario.

6.5 Conclusies

Op de uitbreidingslocatie van begraafplaats Kootwijk kan een kleinschalige natuurbegraafplaats gerealiseerd worden met een capaciteit van maximaal 100 graven.

Het Veluws natuurgebied is het meest geschikt voor het stichten van een nieuwe natuurbegraafplaats. Hierbij is de gemeente echter afhankelijk van initiatieven of medewerking van grondeigenaren.

Beleidsvoorstel:

Vergroten begraafaanbod door realisering natuurbegraafplaats mogelijk te maken.	
a.	Behoefte peilen onder inwoners en belangenbehartigers.
b.	Eventueel locatie bepalen.
c.	Procedure starten.

Bijlage A. Begrippenlijst

- Particulier graf: een graf, urnengraf of urnennis waarvoor aan een natuurlijk persoon of rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend tot:
 - het doen begraven en begraven houden van lijken;
 - het doen bijzetten en bijgezet houden van asbussen met of zonder urnen.
- Algemeen graf: een graf bij de gemeente in beheer waarin gelegenheid wordt geboden tot het doen begraven van lijken (wettelijke grafrusttermijn 10 jaar).
- Asvoorzieningen: allesomvattende term voor het bergen van as of asbus.
- Rechthebbende: natuurlijk persoon of rechtspersoon aan wie een uitsluitend recht is verleend op een particulier graf, een particulier urnengraf of –nis.
- Belanghebbende: natuurlijk persoon of rechtspersoon aan wie een recht tot gebruik van een ruimte in een algemeen graf of een algemeen urnengraf / algemene urnennis is verleend.
- Gemeentelijke begraafplaats: een begraafplaats die in beheer is bij een gemeente.
- Bijzondere begraafplaats: een niet gemeentelijke begraafplaats.
- Ruimen van een graf: het verwijderen van de stoffelijke resten uit een graf met als doel het graf opnieuw te kunnen gebruiken.
- CBS: Centraal Bureau voor de Statistiek.
- COROP: een regionaal gebied binnen Nederland dat deel uitmaakt van de COROP-indeling. Deze indeling wordt gebruikt voor analytische doeleinden. De naam COROP komt van Coördinatie Commissie Regionaal OnderzoeksProgramma. Dit was de naam van de commissie die in 1971 de indeling van Nederland in COROP-gebieden ontwierp.
- Sterfteprognose: volgens CBS verwachte aantal sterfgevallen.
- Begraafbehoefte: op basis van de sterfteprognose de berekende behoefte van het aantal uit te geven graven.
- Begraafcapaciteit: aantal graven gelegen op de begraafplaats
- Bruto grafoppervlak: oppervlakte van het graf inclusief een opslag voor beplanting en paden.
- Begraafcyclus: graven komen opnieuw in de roulatie wanneer afstand van het grafrecht wordt gedaan (niet verlengen van de grafrechten) of als de gebruikstermijn van het graf is verstreken (bij algemene graven).

Bijlage B. Input uitvaartondernemers

Om inzicht te verkrijgen in de mening van uitvaartondernemers, en daarmee in het verlengde de mening van nabestaanden, is een vragenlijst gestuurd naar een zevental lokale uitvaartondernemers. Hierin werd gevraagd naar de mening van de uitvaartondernemers met het oog op draagvlak en toekomstvisie van de begraafcapaciteit van de gemeentelijke begraafplaatsen.

De volgende vragen zijn gesteld. In het kader onder de vraag staan de antwoorden van de uitvaartondernemers.

Vraag 1:

Mogelijk liggen er graven op de begraafplaats uitgegeven voor onbepaalde tijd waarvan rechthebbenden/nabestaanden van rechthebbenden geen weet van heeft of waar geen belangstelling meer voor is. Om dit te achterhalen, overweegt de gemeente om een onderzoek naar de belangstelling uit te voeren. Graven waarvoor geen belangstelling meer voor is, kunnen opnieuw uitgegeven worden. De begraafcapaciteit op de begraafplaats wordt hierdoor vergroot (met name belangrijk voor begraafplaats De Plantage). Verwacht u dat veel rechthebbenden toch belangstelling voor de graven onbepaalde tijd hebben, en dan met name de oudere graven voor onbepaalde tijd, en deze graven willen behouden?

- Moeilijk te zeggen; waarschijnlijk zal er niet veel geruimd kunnen worden.
- Gissen naar percentages hoeveel afstand/graf houden.
- Bewust gekozen voor graf onbepaalde tijd; toe-eigening van de gemeente zal niet gewaardeerd worden.
- De meeste willen deze graven wel behouden.
- Verwachting dat er veel belangstelling nog bestaat voor deze graven.
- Wel kans dat graven vòòr 1970 zijn uitgegeven geen belangstelling voor is. Wellicht is het een mogelijkheid om toe te staan om het graf te schudden en opnieuw in te begraven zodat een familiegraf ontstaat (zo komt er ook weer meer aanloop/bezoek op de oude grafvelden).

Vraag 2:

Gemeente Barneveld geeft graven uit voor onbepaalde tijd. Stel dat er alleen nog graven voor bepaalde tijd worden uitgegeven op de begraafplaatsen, met de mogelijkheid om deze telkens te verlengen.

a. Denkt u dat hier begrip voor is van (toekomstige) rechthebbenden?

- Er is niet veel vraag naar graven onbepaalde tijd, mede door de hoge kosten.
- Vanwege kosten wordt al vaak gekozen voor graf 30 jaar. Een volgende stap is ontmoedigen van begraven en stimuleren van cremen.
- Er moet een mogelijkheid blijven om graven voor onbepaalde tijd te verkrijgen.
- Er is begrip voor.
- Geen goed idee.
- Verwacht acceptatie als geen graven voor onbepaalde tijd worden uitgegeven.

b. Verwacht u dat rechthebbenden dan elders de overledene gaan begraven?

- Niet de verwachting dat dan elders wordt begraven (mening 2 uitvaartondernemers).
- Ja die verwachting bestaat, zeker omdat de kosten (€ 8.500,--) graf onbepaalde tijd hoog is en voordeliger is een graf op een natuurbegraafplaats te kopen.
- Een enkeling zal elders begraven (mening 2 uitvaartondernemers).
- In Barneveld heerst een begraafcultuur; veel binding met de begraafplaatsen. Vanwege 'import' inwoners van Barneveld zal daar wel t.z.t. een kentering in komen.

Vraag 3:

Momenteel kunnen graven voor bepaalde tijd verlengd worden met 5, 10, 15 of 20 jaar. Om een snellere begraafcyclus te krijgen is een mogelijkheid om alleen de keuze voor verlengen van een grafrecht met 5 of 10 jaar.

a. Hoe denkt u dat rechthebbenden hier op reageren?

- Verwacht geen verzet. Wellicht kan de mogelijkheid geboden worden om 2x een verlengingstermijn aan te bieden of bij uitgifte graf direct een verlengingstermijn uit te geven.
- Negatieve reacties. Men zal gelijk doorhebben dat het om een centen kwestie gaat er het is in velen ogen niet ethisch om als gemeente te willen verdienen aan de doden.
- Negatieve reacties.
- Mensen willen voor 20 jaar kunnen verlengen.
- Jammer, maar het kan niet anders.
- Men zal teleurgesteld zijn. Vaak wordt de verlenging uit de erfenis betaald, dus dan wordt gekozen voor 20 jaar.

b. Verwacht u dat rechthebbenden sneller afstand doen van een graf?

- Mensen blijven verlengen, geen wijziging (mening 5 uitvaartondernemers). Als men afstand wil doen wordt dat toch wel gedaan.
- Ja, indien vaker dient te worden verlengd, zal er eerder afstand worden gedaan

Vraag 4:

Bestaat er animo voor een natuurbegraafplaats?

a. Zo ja, waarom? (denk aan redenen: natuur/onbepaalde tijd/geen gedenksteen/geen onderhoud)

- Niet veel vraag naar wegens onbekendheid (mening 3 uitvaartondernemers).
- Steeds meer mensen overwegen dit, met name jongere generatie.
- Ja, vanwege natuur/onbepaalde tijd/geen gedenksteen/geen onderhoud. Gemeente moet de mogelijkheden onderzoeken. Graag bereid verder hiernaar te kijken met de gemeente.
- Niet veel vraag naar wegens binding met de begraafplaatsen (begraafcultuur); men wil een eigen gedenkplek.

b. Zo nee, waarom niet?

- Mensen in Barneveld zijn traditioneel (willen grafsteen), tenzij natuurbegraafplaats in Schaffelaarsebos.
- Mensen in Barneveld willen eigen gedenkplek.
- Niet van toepassing (mening 2 uitvaartondernemers).
- Geen idee waarom geen animo (mening 2 uitvaartondernemers).

Vraag 5:

Het landelijk crematiecijfer ligt rond de 63% (63,2% eind 3^e kwartaal 2015). Vermoedelijk ligt het crematiecijfer in Barneveld een stuk lager; in gemeente Barneveld worden gemiddeld per jaar circa 7 (6,6*) uitgegeven. Dit is weinig te noemen. Het kan natuurlijk dat de asbestemmingen bij het crematorium blijven of mee worden genomen naar huis. Er kunnen ook andere redenen hieraan ten grondslag liggen.

a. Weet u een mogelijke reden waarom het jaarlijks aantal uitgegeven asbestemmingen op de begraafplaats zo laag is?

- De as wordt meegenomen naar huis, elders uitgestrooid of blijft bij crematorium. Daarbij is er weinig prijsverschil in een urnengraf of gewoon graf (mening 2 uitvaartondernemers).
- Kosten, daarom kiezen mensen voor cremeren (daarom natuurbegraafplaats goed alternatief voor cremeren).
- Geen mening, alleen begravenissen (mening 3 uitvaartondernemers).

b. Verwacht u een toename in gemeente Barneveld van het aantal asbestemmingen? Waarom wel/waarom niet?

- Er worden wel meer crematies uitgevoerd, maar geen toename in asbestemmingen vanwege kosten en geen onderhoud door het nageslacht (mening 3 uitvaartondernemers).
- Geen mening, alleen begravenissen (mening 3 uitvaartondernemers).

c. Vindt u dat de asbestemmingen voldoen aan de hedendaagse wensen? Hoe/wat eventuele verbeteringen?

- De urnenmuur is lelijk. Wel vraag naar urnengraf, maar deze liggen alleen in Voorthuizen (waarom niet in Barneveld?)
- De urnenmuur ziet er uit als een urinoir en is weggestopt en het onderhoud bij de urnenheuvel te Voorthuizen is droevig.
- De asbestemmingen op de begraafplaatsen voorzien absoluut niet in de hedendaagse wensen (=voor eens en altijd klaar zijn, geen extra kosten). Vandaar het succes van natuurbegraven en cremeren.
- Geen mening, alleen begravenissen (mening 3 uitvaartondernemers).

*asbestemmingen uitgegeven (nieuwe asbestemmingen + bijzettingen asbestemming + asverstrooiing). Gemiddelde is genomen van de asbestemmingen van alle begraafplaatsen.

Vraag 6:

Overige aanvullingen/verbeteringen met betrekking tot de begraafplaatsen in Barneveld.

- Vloerbedekking in de aula vervangen.
- Ramen in de aula kunnen niet open (graag gesprek met wethouder).
- Aula is verouderd. Bij renovatie wel inspraak, maar niets mee gedaan.
- Aankoop klokkentoren (wenselijk als gebruik wordt gemaakt van de aula).
- Sleutel voor iedere Barneveldse uitvaartondernemer voor de 24-uurs kamer.
- Wens voor tweede/extra 24-uurs kamer.
- Kosten voor ruimen moet worden betaald door nieuwe rechthebbende: onethisch en onwenselijk. Kosten voor ruimen moet voor rekening van de gemeente zijn.
- Het hek achter de aula graag altijd geopend houden i.v.m. bereikbaarheid van graven door ouderen.
- Begraafplaatsen zien er altijd netjes onderhouden uit.
- Samenstellen adviescommissie.
- Behoefte aan hervatten jaarlijks overleg met uitvaartondernemers (onduidelijk waarom dit is gestopt).
- Samenwerken/exploiteren natuurbegraafplaats.

Bijlage C. Berekening begraafbehoefte en –capaciteit

Begraafplaats “De Plantage” te Barneveld

Tabel 01: Gegevens gemeentelijke begraafplaats “De Plantage” te Barneveld (bron: gemeente Barneveld)			
Oppervlakte	Aantallen / oppervlak		Opmerkingen
Aanwezige gebouwen	1.300	m ²	
Parkeerplaats	8.590	m ²	
Strooiveld	150	m ²	
Grafvelden		m ²	
Groenranden		m ²	paden zijn 2,5 m breed
Totaal begraafplaats	58.816	m ²	
Totaal voor Bruto grafoppervlak	48.776	m ²	
Uitbreidingsmogelijkheden	-	m ²	geen uitbreidingsmogelijkheden
Aantal bezette graven, bepaalde tijd	3.055	st	
Aantal graven onbepaalde tijd	1.472	st	excl. monumentale graven
Aantal monumentale graven	834	st	incl. 37 graven gelegen op het RK-gedeelte
Aantal reserveringen (graven)	8	st	
Aantal vrije graven	522	st	
Recent geruimde graven (79 algemene en 46 particuliere)	125	st	vrij voor heruitgifte (in gedeelte hoog grondwaterstand: graven 1-diep)
Totaal aantal graven huidige situatie	6.016	st	
Verlies aantal graven wegens groenstrook	100	st	betreffende algemene graven
Gecorrigeerd aantal graven op de begraafplaats	5.916	st	
Aantal graven die de totale (begraaf)capaciteit vergroten/verlagen			
Verlies aantal graven indien heruitgifte	75	st	bij heruitgifte graven onbepaalde tijd
Extra grafcapaciteit indien oplossen grondwaterstand	181	st	wegens grondwaterstand graven 1-diep, bij oplossen grondwaterstand graven 2-diep
Aantal bezette urnenplaatsen	62	st	
Aantal reserveringen (urnenplaatsen)	5	st	
Aantal vrije urnenplaatsen	42	st	
Totaal aantal urnenplaatsen	109	st	Urnengraf of urnennis
Bruto grafoppervlak	8,2	m²	Aanname dat urnengraven gemiddeld 30% van een regulier graf innemen

Tabel 02: Aantal begravingen en asbestemmingen met particulier grafrecht, 2010 t/m 2014						
Jaar	Totaal nieuwe graven en bijzettingen	Uitgifte nieuwe graven bepaalde tijd	Bijzetting in bestaand graf	Uitgifte nieuwe graven onbepaalde tijd	Asbestemming, nieuw	Asbestemming, bijzetting
		aantal	aantal	aantal	aantal	aantal
2010	140	86	48	6	0	1
2011	150	89	56	5	2	2
2012	175	98	71	6	4	3
2013	157	73	80	4	1	0
2014	168	79	76	13	9	0
Totaal	790	425	331	34	16	6
Gemiddeld	158,0	85,0	66,2	6,8	3,2	1,2

Vervolg begraafplaats “De Plantage” te Barneveld

Tabel 03: Prognose aantal nieuwe graven en asbestemmingen met particulier grafrecht van 2015 t/m 2055

Jaar		Nieuw graf, bepaalde tijd	Nieuw graf, onbepaalde tijd	Nieuwe asbestemming
	Index (BS)	Aantal	Aantal	Aantal
2015	100	85,0	6,8	3,2
2020	105	89,3	7,1	3,4
2025	112	95,2	7,6	3,6
2030	119	101,2	8,1	3,8
2035	126	107,1	8,6	4,0
2040	131	111,4	8,9	4,2
2045	134	113,9	9,1	4,3
2050	136	115,6	9,2	4,4
2055	136	115,6	9,2	4,4

Tabel 04: Prognose totaal aantal begravingen en asbestemmingen met particulier grafrecht van 2015 t/m 2054

Periode	Nieuwe graven, bepaalde tijd	Cumulatief	Nieuwe graven, onbepaalde tijd	Cumulatief	Nieuwe asbestemmingen	Cumulatief
2015 - 2019	435,6	435,6	34,9	34,9	16,4	16,4
2020 - 2024	461,1	896,8	36,9	71,7	17,4	33,8
2025 - 2029	490,9	1.387,6	39,3	111,0	18,5	52,2
2030 - 2034	520,6	1.908,3	41,7	152,7	19,6	71,8
2035 - 2039	546,1	2.454,4	43,7	196,4	20,6	92,4
2040 - 2044	563,1	3.017,5	45,1	241,4	21,2	113,6
2045 - 2049	573,8	3.591,3	45,9	287,3	21,6	135,2
2050 - 2054	578,0	4.169,3	46,2	333,5	21,8	157,0
Totaal	4.169,25		333,54		156,96	
Afgerond	4.169		334		157	

Tabel 05: Aantal uitgegeven algemene graven en asverstrooiingen, 2010 t/m 2014

Jaar	Nieuw algemeen graf	Bijzetting in algemeen graf	Asverstrooiing
	aantal	aantal	aantal
2010	5	4	0
2011	3	4	0
2012	5	4	0
2013	6	6	0
2014	5	4	0
Totaal	24	22	0
Gemiddeld	4,8	4,4	0,0

Vervolg begraafplaats “De Plantage” te Barneveld

Tabel 06: Prognose aantal algemene graven en asbestemmingen per jaar van 2015 t/m 2054				
Jaar		Nieuw algemene graf		
	Index (BS)	Aantal		
2015	100	4,8		
2020	105	5,0		
2025	112	5,4		
2030	119	5,7		
2035	126	6,0		
2040	131	6,3		
2045	134	6,4		
2050	136	6,5		
2055	136	6,5		

Tabel 07: Prognose totaal aantal algemene begravingen en asbestemmingen van 2015 t/m 2054					
Periode			Algemeen graf	Cumulatief	Aantal graven ruimen na 20 jaar (afgerond)
2015	-	2019	24,6	24,6	
2020	-	2024	26,0	50,6	
2025	-	2029	27,7	78,4	
2030	-	2034	29,4	107,8	108
2035	-	2039	30,8	138,6	
2040	-	2044	31,8	170,4	
2045	-	2049	32,4	202,8	
2050	-	2054	32,6	235,4	128
Totaal			235,44		
Afgerond			235		Maximaal benodigd per 20 jaar : 130 algemene graven

Begraafplaats "Diepenbosch" te Voorthuizen

Tabel 01: Gegevens gemeentelijke begraafplaats "Diepenbosch" te Voorthuizen (bron: gemeente Barneveld)			
Oppervlakte	Aantallen / oppervlak		Opmerkingen
Aanwezige gebouwen	500	m ²	
Parkeerplaats	7.380	m ²	
Strooiveld	5.600	m ²	
Grafvelden		m ²	
Groenranden		m ²	
Totaal begraafplaats	43.735	m ²	
Totaal voor Bruto grafoppervlak	30.255	m ²	
Uitbreidingsmogelijkheden	10.000	m ²	
Aantal bezette graven, bepaalde tijd	1.037	st	
Aantal graven onbepaalde tijd	1.551	st	bij heruitgifte geen verlies van graven
Aantal monumentale graven	204	st	
Aantal reserveringen (graven)	17	st	
Aantal vrije graven	494	st	incl. 450 graven gelegen op nog in te richten gedeelte
Totaal aantal graven	3.303	st	
Aantal bezette urnenplaatsen	8	st	
Aantal reserveringen (urnenplaatsen)	-	st	
Aantal vrije urnenplaatsen	7	st	
Totaal aantal urnenplaatsen	15	st	Urnengraf of urnennis
Bruto grafoppervlak	9,1	m²	Aanname dat urnengraven gemiddeld 30% van een regulier graf innemen

Tabel 02: Aantal begravingen en asbestemmingen met particulier grafrecht, 2010 t/m 2014						
Jaar	Totaal nieuwe graven en bijzettingen	Uitgifte nieuwe graven bepaalde tijd	Bijzetting in bestaand graf	Uitgifte nieuwe graven onbepaalde tijd	Asbestemming, nieuw	Asbestemming, bijzetting
		aantal	aantal	aantal	aantal	aantal
2010	56	34	20	2	0	0
2011	77	48	24	5	2	0
2012	76	36	35	5	1	0
2013	81	42	32	7	2	0
2014	64	28	33	3	3	0
Totaal	354	188	144	22	8	0
Gemiddeld	70,8	37,6	28,8	4,4	1,6	0,0

Tabel 03: Prognose aantal nieuwe graven en asbestemmingen met particulier grafrecht van 2015 t/m 2055				
Jaar		Nieuw graf, bepaalde tijd	Nieuw graf, onbepaalde tijd	Nieuwe asbestemming
	Index (BS)	Aantal	Aantal	Aantal
2015	100	37,6	4,4	1,6
2020	105	39,5	4,6	1,7
2025	112	42,1	4,9	1,8
2030	119	44,7	5,2	1,9
2035	126	47,4	5,5	2,0
2040	131	49,3	5,8	2,1
2045	134	50,4	5,9	2,1
2050	136	51,1	6,0	2,2
2055	136	51,1	6,0	2,2

Vervolg begraafplaats “Diepenbosch” te Voorthuizen

Tabel 04: Prognose totaal aantal begravingen en asbestemmingen met particulier grafrecht van 2015 t/m 2054						
Periode		Nieuwe graven, bepaalde tijd	Cumulatief	Nieuwe graven, onbepaalde tijd	Cumulatief	Nieuwe asbestemmingen
2015	- 2019	192,7	192,7	22,6	22,6	8,2
2020	- 2024	204,0	396,7	23,9	46,4	8,7
2025	- 2029	217,1	613,8	25,4	71,8	9,2
2030	- 2034	230,3	844,1	27,0	98,8	9,8
2035	- 2039	241,6	1.085,7	28,3	127,1	10,3
2040	- 2044	249,1	1.334,8	29,2	156,2	10,6
2045	- 2049	253,8	1.588,6	29,7	185,9	10,8
2050	- 2054	255,7	1.844,3	29,9	215,8	10,9
Totaal		1.844,28		215,82		78,48
Afgerond		1.844		216		78

Tabel 05: Aantal uitgegeven algemene graven en asverstrooiingen, 2010 t/m 2014			
Jaar	Nieuw algemeen graf	Bijzetting in algemeen graf	Asverstrooiing
	aantal	aantal	aantal
2010	2	2	0
2011	0	1	1
2012	1	1	0
2013	2	1	0
2014	2	2	0
Totaal	7	7	1
Gemiddeld	1,4	1,4	0,2

Tabel 06: Prognose aantal algemene graven en asbestemmingen per jaar van 2015 t/m 2054		
Jaar		Nieuw algemene graf
	Index (BS)	Aantal
2015	100	1,4
2020	105	1,5
2025	112	1,6
2030	119	1,7
2035	126	1,8
2040	131	1,8
2045	134	1,9
2050	136	1,9
2055	136	1,9

Tabel 07: Prognose totaal aantal algemene begravingen en asbestemmingen van 2015 t/m 2054			
Periode		Algemeen graf	Aantal graven ruimen na 20 jaar (afgerond)
2015	- 2019	7,2	7,2
2020	- 2024	7,6	14,8
2025	- 2029	8,1	22,9
2030	- 2034	8,6	31,4
2035	- 2039	9,0	40,4
2040	- 2044	9,3	49,7
2045	- 2049	9,5	59,2
2050	- 2054	9,5	68,7
Totaal		68,67	
Afgerond		69	Maximaal benodigd per 20 jaar : 40 algemene graven

Begraafplaats te Kootwijk

Tabel 01: Gegevens gemeentelijke begraafplaats te Kootwijk (bron: gemeente Barneveld)			
Oppervlakte	Aantallen / oppervlak		Opmerkingen
Aanwezige gebouwen	10	m ²	
Parkeerplaats	768	m ²	
Strooiveld	93	m ²	
Grafvelden		m ²	
Groenranden		m ²	
Totaal begraafplaats	9.982	m ²	
Totaal voor Bruto grafoppervlak	9.111	m ²	
Uitbreidingsmogelijkheden	5.000	m ²	
Aantal bezette graven, bepaalde tijd	160	st	
Aantal graven onbepaalde tijd	260	st	bij heruitgifte geen verlies van graven
Aantal monumentale graven	25	st	
Aantal reserveringen (graven)	1	st	
Aantal vrije graven	8	st	uitbreidingsmogelijkheden direct beschikbaar
Totaal aantal graven	454	st	
Aantal bezette urnenplaatsen	-	st	Alleen verstrooien van as mogelijk
Aantal reserveringen (urnenplaatsen)	-	st	
Aantal vrije urnenplaatsen	-	st	
Totaal aantal urnenplaatsen	-	st	Urnengraf of urnennis
Bruto grafoppervlak	20,1	m²	Aanname dat urnengraven gemiddeld 30% van een regulier graf innemen

Tabel 02: Aantal begravingen en asbestemmingen met particulier grafrecht, 2010 t/m 2014						
Jaar	Totaal nieuwe graven en bijzettingen	Uitgifte nieuwe graven bepaalde tijd	Bijzetting in bestaand graf	Uitgifte nieuwe graven onbepaalde tijd	Asbestemming, nieuw	Asbestemming, bijzetting
		aantal	aantal	aantal	aantal	aantal
2010	7	3	4	0	0	0
2011	5	0	5	0	0	0
2012	10	6	3	1	0	0
2013	5	1	4	0	0	0
2014	7	2	5	0	0	0
Totaal	34	12	21	1	0	0
Gemiddeld	6,8	2,4	4,2	0,2	0,0	0,0

Tabel 03: Prognose aantal nieuwe graven en asbestemmingen met particulier grafrecht van 2015 t/m 2055				
Jaar		Nieuw graf, bepaalde tijd	Nieuw graf, onbepaalde tijd	Nieuwe asbestemming
	Index (BS)	Aantal	Aantal	Aantal
2015	100	2,4	0,2	0,0
2020	105	2,5	0,2	0,0
2025	112	2,7	0,2	0,0
2030	119	2,9	0,2	0,0
2035	126	3,0	0,3	0,0
2040	131	3,1	0,3	0,0
2045	134	3,2	0,3	0,0
2050	136	3,3	0,3	0,0
2055	136	3,3	0,3	0,0

Vervolg begraafplaats te Kootwijk

Tabel 04: Prognose totaal aantal begravingen en asbestemmingen met particulier grafrecht van 2015 t/m 2054							
Periode		Nieuwe graven, bepaalde tijd	Cumulatief	Nieuwe graven, onbepaalde tijd	Cumulatief	Nieuwe asbestemmingen	Cumulatief
2015	- 2019	12,3	12,3	1,0	1,0	0,0	0,0
2020	- 2024	13,0	25,3	1,1	2,1	0,0	0,0
2025	- 2029	13,9	39,2	1,2	3,3	0,0	0,0
2030	- 2034	14,7	53,9	1,2	4,5	0,0	0,0
2035	- 2039	15,4	69,3	1,3	5,8	0,0	0,0
2040	- 2044	15,9	85,2	1,3	7,1	0,0	0,0
2045	- 2049	16,2	101,4	1,4	8,5	0,0	0,0
2050	- 2054	16,3	117,7	1,4	9,8	0,0	0,0
Totaal		117,72		9,81		0,00	
Afgerond		118		10		0	

Tabel 05: Aantal uitgegeven algemene graven en asverstrooiingen, 2010 t/m 2014			
Jaar	Nieuw algemeen graf	Bijzetting in algemeen graf	Asverstrooiing
	aantal	aantal	aantal
2010	0	0	1
2011	0	0	1
2012	0	0	0
2013	0	0	0
2014	0	0	0
Totaal	0	0	2
Gemiddeld	0,0	0,0	0,4

Op basis van voorgaande periode is een prognoseberekening voor de algemene graven niet mogelijk.

Begraafplaats "Veluwegaard" te Kootwijkerbroek

Tabel 01: Gegevens gemeentelijke begraafplaats "Veluwegaard" te Kootwijkerbroek (bron: gemeente Barneveld)			
Oppervlakte	Aantallen / oppervlak		Opmerkingen
Aanwezige gebouwen	15	m ²	
Parkeerplaats	3.000	m ²	
Strooiveld	-	m ²	
Grafvelden		m ²	
Groenranden		m ²	
Totaal begraafplaats	22.717	m ²	
Totaal voor Bruto grafoppervlak	19.702	m ²	
Uitbreidingsmogelijkheden	4.710	m ²	
Aantal bezette graven, bepaalde tijd	214	st	
Aantal graven onbepaalde tijd	893	st	bij heruitgifte geen verlies van graven
Aantal monumentale graven	211	st	
Aantal reserveringen (graven)	-	st	
Aantal vrije graven	370	st	
Totaal aantal graven	1.688	st	
Aantal bezette urnenplaatsen	-	st	Geen mogelijkheden voor asbestemmingen
Aantal reserveringen (urnenplaatsen)	-	st	
Aantal vrije urnenplaatsen	-	st	
Totaal aantal urnenplaatsen	-	st	Urnengraf of urnennis
Bruto grafoppervlak	11,7	m²	Aanname dat urnengraven gemiddeld 30% van een regulier graf innemen

Tabel 02: Aantal begravingen en asbestemmingen met particulier grafrecht, 2010 t/m 2014						
Jaar	Totaal nieuwe graven en bijzettingen	Uitgifte nieuwe graven bepaalde tijd	Bijzetting in bestaand graf	Uitgifte nieuwe graven onbepaalde tijd	Asbestemming, nieuw	Asbestemming, bijzetting
		aantal	aantal	aantal	aantal	aantal
2010	33	20	12	1	0	0
2011	24	15	9	0	0	0
2012	24	12	11	1	0	0
2013	43	23	17	3	0	0
2014	35	9	24	2	0	0
Totaal	159	79	73	7	0	0
Gemiddeld	31,8	15,8	14,6	1,4	0,0	0,0

Tabel 03: Prognose aantal nieuwe graven en asbestemmingen met particulier grafrecht van 2015 t/m 2055				
Jaar		Nieuw graf, bepaalde tijd	Nieuw graf, onbepaalde tijd	Nieuwe asbestemming
	Index (BS)	Aantal	Aantal	Aantal
2015	100	15,8	1,4	0,0
2020	105	16,6	1,5	0,0
2025	112	17,7	1,6	0,0
2030	119	18,8	1,7	0,0
2035	126	19,9	1,8	0,0
2040	131	20,7	1,8	0,0
2045	134	21,2	1,9	0,0
2050	136	21,5	1,9	0,0
2055	136	21,5	1,9	0,0

Vervolg begraafplaats “Veluwegaard” te Kootwijkerbroek

Tabel 04: Prognose totaal aantal begravingen en asbestemmingen met particulier grafrecht van 2015 t/m 2054							
Periode		Nieuwe graven, bepaalde tijd	Cumulatief	Nieuwe graven, onbepaalde tijd	Cumulatief	Nieuwe asbestemmingen	Cumulatief
2015	- 2019	81,0	81,0	7,2	7,2	0,0	0,0
2020	- 2024	85,7	166,7	7,6	14,8	0,0	0,0
2025	- 2029	91,2	257,9	8,1	22,9	0,0	0,0
2030	- 2034	96,8	354,7	8,6	31,4	0,0	0,0
2035	- 2039	101,5	456,2	9,0	40,4	0,0	0,0
2040	- 2044	104,7	560,9	9,3	49,7	0,0	0,0
2045	- 2049	106,7	667,6	9,5	59,2	0,0	0,0
2050	- 2054	107,4	775,0	9,5	68,7	0,0	0,0
Totaal		774,99		68,67		0,00	
Afgerond		775		69		0	

Tabel 05: Aantal uitgegeven algemene graven en asverstrooiingen, 2010 t/m 2014			
Jaar	Nieuw algemeen graf	Bijzetting in algemeen graf	Asverstrooiing
	aantal	aantal	aantal
2010	1	0	0
2011	0	0	0
2012	1	0	0
2013	0	2	0
2014	1	1	0
Totaal	3	3	0
Gemiddeld	0,6	0,6	0,0

Tabel 06: Prognose aantal algemene graven en asbestemmingen per jaar van 2015 t/m 2054		
Jaar	Index (BS)	Nieuw algemene graf
		Aantal
2015	100	0,6
2020	105	0,6
2025	112	0,7
2030	119	0,7
2035	126	0,8
2040	131	0,8
2045	134	0,8
2050	136	0,8
2055	136	0,8

Tabel 07: Prognose totaal aantal algemene begravingen en asbestemmingen van 2015 t/m 2054				
Periode			Algemeen graf	Aantal graven ruimen na 20 jaar (afgerond)
			Cumulatief	
2015	- 2019	3,1	3,1	
2020	- 2024	3,3	6,3	
2025	- 2029	3,5	9,8	
2030	- 2034	3,7	13,5	13
2035	- 2039	3,9	17,3	
2040	- 2044	4,0	21,3	
2045	- 2049	4,1	25,4	
2050	- 2054	4,1	29,4	16
Totaal			29,43	
Afgerond			29	Maximaal benodigd per 20 jaar : 20 algemene graven

Begraafplaats "Westerveld" te Terschuur

Tabel 01: Gegevens gemeentelijke begraafplaats "Westerveld" te Terschuur (bron: gemeente Barneveld)			
Oppervlakte	Aantallen / oppervlak		Opmerkingen
Aanwezige gebouwen	300	m ²	
Parkeerplaats	2.000	m ²	
Strooiveld	-	m ²	
Grafvelden		m ²	
Groenranden		m ²	
Totaal begraafplaats	7.600	m ²	
Totaal voor Bruto grafoppervlak	5.300	m ²	
Uitbreidingsmogelijkheden	5.360	m ²	
Aantal bezette graven, bepaalde tijd	194	st	
Aantal graven onbepaalde tijd	387	st	bij heruitgifte geen verlies van graven
Aantal monumentale graven	-	st	
Aantal reserveringen (graven)	6	st	
Aantal vrije graven	400	st	
Totaal aantal graven	987	st	
Aantal bezette urnenplaatsen	-	st	Geen mogelijkheden voor asbestemmingen
Aantal reserveringen (urnenplaatsen)	-	st	
Aantal vrije urnenplaatsen	-	st	
Totaal aantal urnenplaatsen	-	st	Urnengraf of urnennis
Bruto grafoppervlak	5,4	m²	Aanname dat urnengraven gemiddeld 30% van een regulier graf innemen

Tabel 02: Aantal begravingen en asbestemmingen met particulier grafrecht, 2010 t/m 2014						
Jaar	Totaal nieuwe graven en bijzettingen	Uitgifte nieuwe graven bepaalde tijd	Bijzetting in bestaand graf	Uitgifte nieuwe graven onbepaalde tijd	Asbestemming, nieuw	Asbestemming, bijzetting
		aantal	aantal	aantal	aantal	aantal
2010	24	14	6	4	0	0
2011	17	11	4	2	0	0
2012	16	8	7	1	0	0
2013	24	7	15	2	0	0
2014	12	6	4	2	0	0
Totaal	93	46	36	11	0	0
Gemiddeld	18,6	9,2	7,2	2,2	0,0	0,0

Tabel 03: Prognose aantal nieuwe graven en asbestemmingen met particulier grafrecht van 2015 t/m 2055				
Jaar		Nieuw graf, bepaalde tijd	Nieuw graf, onbepaalde tijd	Nieuwe asbestemming
	Index (BS)	Aantal	Aantal	Aantal
2015	100	9,2	2,2	0,0
2020	105	9,7	2,3	0,0
2025	112	10,3	2,5	0,0
2030	119	10,9	2,6	0,0
2035	126	11,6	2,8	0,0
2040	131	12,1	2,9	0,0
2045	134	12,3	2,9	0,0
2050	136	12,5	3,0	0,0
2055	136	12,5	3,0	0,0

Vervolg begraafplaats “Westerveld” te Terschuur

Tabel 04: Prognose totaal aantal begravingen en asbestemmingen met particulier grafrecht van 2015 t/m 2054							
Periode		Nieuwe graven, bepaalde tijd	Cumulatief	Nieuwe graven, onbepaalde tijd	Cumulatief	Nieuwe asbestemmingen	Cumulatief
2015	- 2019	47,2	47,2	11,3	11,3	0,0	0,0
2020	- 2024	49,9	97,1	11,9	23,2	0,0	0,0
2025	- 2029	53,1	150,2	12,7	35,9	0,0	0,0
2030	- 2034	56,4	206,5	13,5	49,4	0,0	0,0
2035	- 2039	59,1	265,7	14,1	63,5	0,0	0,0
2040	- 2044	61,0	326,6	14,6	78,1	0,0	0,0
2045	- 2049	62,1	388,7	14,9	93,0	0,0	0,0
2050	- 2054	62,6	451,3	15,0	107,9	0,0	0,0
Totaal		451,26		107,91		0,00	
Afgerond		451		108		0	

Tabel 05: Aantal uitgegeven algemene graven en asverstrooiingen, 2010 t/m 2014			
Jaar	Nieuw algemeen graf	Bijzetting in algemeen graf	Asverstrooiing
	aantal	aantal	aantal
2010	0	0	0
2011	0	0	0
2012	0	0	0
2013	0	0	0
2014	0	0	0
Totaal	0	0	0
Gemiddeld	0,0	0,0	0,0

Op basis van voorgaande periode is een prognoseberekening voor de algemene graven niet mogelijk.

Bijlage D. Structureel toetsingsdocument, graven met historische waarden

1. Inleiding

Situatie en aanleiding

De gemeente Barneveld hecht waarde aan het behoud van cultuurhistorie, zo ook op de ruimten binnen de gemeente die bij uitstek bekend staan om het vergaren van geschiedenis; de begraafplaatsen.

Voordat graven worden geruimd is het gewenst inzichtelijk te maken of, en zo ja, waar op de begraafplaatsen binnen de gemeente historisch waardevolle elementen aanwezig zijn.

Vraagstelling

De gemeente Barneveld wenst een methodiek aangereikt te krijgen, gebaseerd op objectieve criteria, waarmee invulling kan worden gegeven aan het behoud van historisch waardevolle graven.

Werkwijze

Bij het beoordelen van graven hebben we het vaak over de zichtbare, tastbare bovengrondse onderdelen van het graf. Hierbij mag niet vergeten worden dat een graf in eerste instantie bedoeld is om een mens te begraven. Om de vertaling naar eenduidige en objectieve beoordelingscriteria te maken, is gekeken naar de aspecten die gemeten kunnen worden. Hierbij is nadrukkelijk een tweedeling gemaakt in waarden die samenhangen met de persoon die er begraven ligt en de uitstraling van de grafbedekking die het betreffende graf markeert. Aan deze aspecten is vervolgens een puntenwaardering gekoppeld die, eenmaal ingevuld, gewaardeerd en opgeteld, een eindresultaat geeft in de vorm van een vergelijkbaar cijfer. Op basis van deze cijfers kan door het gemeentebestuur desgewenst een nadere selectie worden gemaakt van de voor de toekomst te behouden graven van historische betekenis of van een opvallende kwaliteit.

1.1 Structurele toetsing

1.1.1 Inleidend

De gemeente zal aanvangen met de inventarisatie van de historisch waardevolle graven op alle gemeentelijke begraafplaatsen. De waardering van de graftekens dient plaats te vinden aan de hand van een aantal criteria; deze criteria zijn enerzijds kunsthistorisch, funerairhistorisch en religieus-historisch van aard (het betreft de fysieke grafbedekking). Anderzijds wordt ook een afweging gemaakt op basis van een cultuurhistorisch belang dat, vanwege de persoon of de betekenis van de overledene voor de streek, van belang kan zijn. Uiteraard kan er sprake zijn van een overlapping van beide typen. De criteria worden hiernavolgend nader gespecificeerd.

1.1.2 De criteria

Om een zo zuivere en objectief mogelijke selectie te kunnen maken van de waarde die een graf vertegenwoordigt, gezien vanuit de betekenis van de overledene maar ook vanuit de funerairhistorische aspecten, is een wegingssysteem geformuleerd zodat een puntentoekenning plaats kan vinden. Hierin staat de relatie van de overledene met de gemeente Barneveld centraal. Hierbij is getracht een zo objectief mogelijke werkwijze te vinden waarbij tevens de onderlinge vergelijking van de graven op deze punten mogelijk is.

Omdat de beoordeling van het belang van een bepaalde persoon voor de gemeente in de loop der tijd anders gezien en beoordeeld zal worden, is ook 'ouderdom' als een selectie criterium opgenomen.

Er bestaan vijf hoofd categorieën:

Het 'persoonlijk deel':

1. De betekenis en het belang;
2. De relatie van de overledene met de gemeente Barneveld.

Het 'fysiek zichtbare deel':

3. De ouderdom van het graf;
4. De waarde van de grafbedekking;
5. De ensemblewaarde.

Deze categorieën zijn verder uitgesplitst naar:

1. De betekenis en het belang:
 - a. Culturele invloed overledene op (inter)nationaal, regionaal of lokaal niveau;
 - b. Politiek-Bestuurlijke invloed overledene op (inter)nationaal, regionaal of lokaal niveau;
 - c. Maatschappelijk- economische invloed overledene op (inter)nationaal, regionaal of lokaal niveau.
2. De relatie van de overledene met de gemeente Barneveld:
 - a. De overledene is er geboren;
 - b. De overledene heeft er gewerkt;
 - c. De overledene heeft er gewoond.
3. De ouderdom van het graf:
 - a. Grafrust langer dan 100 jaar;
 - b. Grafrust tussen 50-100 jaar;
 - c. Grafrust korter dan 50 jaar.
4. Waarde van de grafbedekking (symboliek, grootte, kunstzinnige vormgeving, tijdsbeeld bepalend)
 - a. uniek;
 - b. bijzonder;
 - c. enigszins (bijvoorbeeld: typerend voor bepaalde tijd).

Bij de waardebepaling kunnen de volgende aspecten in overweging worden genomen.

- Kunsthistorisch: Het grafteken valt onder een bepaalde stijl, bijvoorbeeld eclecticisme, neoromantiek, neoclassicisme, Nieuwe Zakelijkheid.
- Funerairhistorisch: De zerk of stèle is een typerend en representatief voorbeeld voor een bepaalde periode en van belang vanwege het materiaal, de opbouw, symboliek, vormgeving, belettering, detaillering en/of decoratie.
- Religieus-historisch: Uit de teksten op het monument wordt de centrale plaats duidelijk van het christelijk geloof in een bepaalde periode; het object heeft religieushistorische waarde vanwege de (voluit geschreven) Bijbeltekst.
- Cultuurhistorisch: Het object is van lokale historische waarde vanwege de toepassing ervan enkel in de regio.

5. De ensemblewaarde: De grafbedekking maakt deel uit van een ensemble (familie)graven (al of niet omsloten):
- Groep met ensemblewaarde en omsluiting;
 - Groep met ensemblewaarde zonder omsluiting;
 - Groep met enige ensemblewaarde maar met verstoorde samenhang.

1.1.3 Werkwijze

De graven die binnen één van de vermelde selectiecriteria vallen, dienen te worden gewaardeerd om tot een goede vergelijking te kunnen komen. Daarbij moet de betekenis worden beoordeeld op basis van de aard (de categorie), gekoppeld aan een wegingsfactor of puntenverdeling. Naarmate een graf dus in meerdere categorieën valt of hoger scoort, krijgt het een hogere beoordeling. Dit resulteert in een eindwaardering per graf. Als voorbeeld het waarderingsschema weergegeven dat wordt voorgesteld voor de gemeente Barneveld. Vastgesteld moet nog worden vanaf welke toegekende waarden een graf als monumentaal wordt aangemerkt (*bijvoorbeeld* alle graven met een waarde van 6 en hoger).

Aan de hand van de voorgaande criteria, die voorzien zijn van een puntenwaardering in bijlage A, kunnen alle graven worden beoordeeld door middel van veldinventarisatie. Dit leidt tot een lijst van geselecteerde graftekens per begraafplaats. Van elk geselecteerd grafteken wordt - indien mogelijk - een beschrijving met foto gegeven. Op basis van de inventarisatie wordt een lijst van geselecteerde graftekens en beschrijvingen weergegeven in een rapportage.. De rapportage wordt afgesloten met een motivatie en samenvatting, goed te keuren door de gemeenteraad.

1.2 Voorbeeld scoringsformulier

A. Weging personen van historische betekenis:

- Betekenis van de overledene op diverse terreinen en het belang:
 - Cultureel: (inter)nationaal (3 punten);
regionaal (2 punten);
lokaal (1 punt);
 - Politiek/Bestuurlijk: (inter)nationaal (3 punten);
regionaal (2 punten);
lokaal (1 punt);
 - Maatschappelijk/economisch: (inter)nationaal (3 punten);
regionaal (2 punten);
lokaal (1 punt).
- Relatie met Barneveld:
 - Geboren (1 punt);
 - Gewerkt (1 punt);
 - Gewoond (1 punt).

B. Weging graven van opvallende kwaliteit:

- Ouderdom van het graf:
 - Grafrust langer dan 100 jaar (3 punten);
 - Grafrust tussen 50 – 100 jaar (2 punten);

- c. Grafrust korter dan 50 jaar (1 punt).
4. Waarde van de grafbedekking (symboliek, grootte, kunstzinnige vormgeving, tijdsbeeld bepalend)
- Unieke waarde (6 punten);
 - Bijzondere waarde (2 punten);
 - Enigszins van waarde (bijvoorbeeld: typerend voor bepaalde tijd) (1 punt).
5. Grafbedekking maakt deel uit van een ensemble (familie)graven (al of niet omsloten):
- Groep met ensemblewaarde en omsluiting (3 punten);
 - Groep met ensemblewaarde zonder omsluiting (2 punten);
 - Groep met enige ensemblewaarde maar met verstoorde samenhang (1 punt).

Waardering historisch waardevolle graven (voorbeeld)											
					Waardering						
					Cultureel (1-2-3)	Politiek / Bestuurlijk (1-2-3)	Maatschappelijk / economisch (1-2-3)	Geboren (1)	Gewerkt (1)	Gewoond (1)	Totale score
Grafnr.	Naam	Geboorte datum	Begraaf datum	Bijzonderheden							
A – L - 01	Egbert in 't Veld	29-4-1886	6-7-1952	Egbert in 't Veld, landarbeider, een socialist in hart en nieren, een man met alleen lagere school, die een cursus gemeentefinanciën ging volgen in Klaaswaal en daar lopend op klompen naar toe ging. 's Avonds laat kwam hij dan weer teruggelopen. Hij was een actief voorvechter van de arbeider. Voor de oorlog was hij gemeenteraadslid voor de NSDAP en na de oorlog wethouder voor de PvdA. Er is een straat naam hem vernoemd. In oktober 1945 werd hij benoemd tot lid van het tribunaal voor het Arrondissement Dordrecht, de zogenaamde zuiveringscommissie. Egbert in 't Veld was ook de eerste arbeider in het bestuur van het Groene Kruis.		1	2	1	1	1	8
II – 04 - 20	Frederik Hendrik van der Bijl	6-2-1914	12-2-1999	Fredrik Hendrik van der Bijl, huisarts. Hij kwam in 1944 en werd gevangen doordat hij zich niet wilde aansluiten bij de Kultuurkamer. Naar hem is het dokter Van der Bijlplein genoemd, vanwege zijn verdiensten tijdens de watersnood. Op zijn woning is een plaquette aangebracht over de watersnood.		1	1		1	1	5